ΤΕΥΧΟΣ 7 – 8ον ΑΘΗΝΗΣΙ 1—15η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1908

Πρόνοια

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.—ΤΟΜΟΣ Θ'.—ΕΤΟΣ 19

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐσωτερικοῦ δραχ. 16

Ἐξωτερικοῦ φραγ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 2

(Ὄπισθεν τοῦ Βαρβακείου)

Η ΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Η ΓΗ

Οἱ ΑΡΧΑΙΟΙ ποιηταὶ ἐφαντάζοντο τὴν γῆν ὡς πελώριον δίσκον, περιθεόμενον ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ. Βραδύτερον οἱ Ἕλληνες φιλόσοφοι ἀνεγνώρισαν τὸ σφαιρικὸν σχῆμα τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἐθεώρουν τὴν γῆν ὡς τι κεντρικόν, ἀκίνητον σημεῖον, περὶ ὃ περιεστρέφετο ὁ ἥλιος, οἱ πλανῆται καὶ οἱ λοιποὶ ἀστέρες. Ἡ γνώμη αὕτη ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τοῦ κύρους τοῦ μεγάλου Ἀριστοτέλους, ἐπεκράτησε μέχρι τοῦ μεσαιῶνος, ὅτε ὁ πολὺς Γαλιλαῖος ἀνέπτυξε καὶ ὑπεστήριξε τὸ ἀληθές, ὅτι τὸ κέντρον τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος ἦτον ὁ ἥλιος, περὶ τὸν ὁποῖον περιστρέφεται μετὰ τῶν ἄλλων πλανητῶν, ἁπλοῦς πλανήτης καὶ αὐτή, ἡ γῆ. Τοσαύτη δὲ ἦτον ἡ πεποίθησίς του περὶ τῆς κινήσεως τῆς γῆς, ὥστε ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας νὰ ἀρνηθῇ τοῦτο, ἀπερχόμενος τοῦ τόπου τῆς ἀπαρνήσεως, εἶπε τὴν παροιμιωδῶς γνωστὴν φρᾶσιν. «Καὶ ὅμως κινεῖται» (e pur si muove).

Νῦν γνωρίζομεν, ὅτι ἡ γῆ εἶνε ἐκ τῶν μικροτέρων πλανητῶν τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος· τοῦτο δέ, τὸ ἡμέτερον δηλ. ἡλιακὸν σύστημα, εἶνε ἓν ἐκ τῶν μυριάδων τοιούτων ἡλιακῶν συστημάτων, τὰ ὁποῖα εἶνε κατεσπαρμένα ἐν τῷ ἀπείρῳ. Τοῦτέστιν ἡ γῆ, ἡ κατοικία τῶν ὑπερηφάνων ὄντων, τὰ ὁποῖα διέτασσον τὸν Ἥλιον νὰ σταθῇ καὶ τὴν Σελήνην νὰ μὴ κινῆται, εἶνε κόκκος ἄμμου ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν παγκοσμίων σωμάτων. Πρὸς καλλιτέραν κατανόησιν τῆς σμικρότητος τῆς γῆς, ὑπενθυμίζομεν, ὅτι ὁ Γαλαξίας ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑκατομμύρια ἡλίων, ἕκαστος τῶν ὁποίων θὰ ἔχῃ πολλοὺς πλανήτας, ὅπως ἡ γῆ.

Ἡ γῆ ἔχει σχῆμα σφαιρικὸν, πεπιεσμένον κατὰ τοὺς πόλους καὶ ἐξωγκωμένον εἰς τὸν ἰσημερινόν, ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ πυρῆνος, τοῦ ἐξωτερικοῦ φλοιοῦ καὶ στρώματος εὑρισκομένου μεταξὺ τοῦ πυρῆνος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ στερεοῦ φλοιοῦ.

Τὸ βάθος τῆς γῆς, μέχρις οὗ δύναται νὰ φθάσῃ ὁ ἄνθρωπος, εἶνε σχετικῶς ἐλάχιστον. Αἱ βαθύτεραι διὰ τρυπανίου ὀπαὶ καὶ τὰ βαθύτερα ὀρυχεῖα δὲν ἐξικνοῦνται πέραν τῶν δύο χιλιομέτρων· τὸ δὲ πέραν τῶν δύο χιλιομέτρων μέχρι τοῦ κέντρου τῆς γῆς, περίπου 6,870 χιλιόμετρα, παραμένει ἐπὶ τοῦ παρόντος, πιθανώτατα δὲ διὰ πάντοτε, ἀνεξερεύνητον, καθότι ἡ θερμοκρασία καὶ ἡ πίεσις εἰς βάθος πολὺ ὀλίγων χιλιομέτρων αὐξάνεται τόσον πολύ, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἐλπίς, ὅτι θὰ τὰ ὑπερνικήσῃ ποτὲ ἡ ἀνθρωπίνη ἐπιστήμη καὶ τέχνη.

Διὰ τοῦτο πολλὰς ὑποθέσεις ἐποίησεν ὁ ἄνθρωπος περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς, ἐξ ὧν γνωστοτάτη εἶνε ἡ δεχομένη, ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς εἶνε πύρινον ρευστόν.

Κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς εἶνε πλῆρες τετηκυίας μάζης, τῆς καλουμένης μᾶγμα, ἡ ὁποία ὡς πύρινος ὠκεανὸς συγκυκᾶται ἐντὸς τῶν στέρνων τῆς γῆς, ἀναταρασσομένη δὲ δι' ἐκρηγνυομένων ἀερίων, δονεῖ τὸν περικλείοντα αὐτὴν στερεὸν φλοιόν, ὁπότε ἐπέρχονται σεισμοὶ καὶ παραπλήσιαι ἄλλαι καταστροφαί. Ὁ γνωστὸς μάλιστα Ροδόλφος Φάλμπ εἰς τοιαύτας παλιρροίας ἀπέδιδε τοὺς σεισμοὺς ὡς καὶ τὰς ἐν τοῖς ἀνθρακωρυχείοις καταστροφάς. Κατὰ τὸν Φάλμπ, οἱ σεισμοὶ καὶ οἱ τοιαῦται καταστροφαὶ ἐπέρχονται κυρίως κατὰ τὴν νέαν καὶ πλήθουσαν σελήνην. Ἄλλοι ὅμως ἀπέδειξαν, ὅτι οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ σελήνης καὶ σεισμῶν.

Κατὰ μέσον ὅρον, καθ' ὅσον κατερχόμεθα εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς, ἡ θερμοκρασία αὐξάνεται κατὰ 1 ἑκατονταβάθμου ἀνὰ 30 μέτρα, ἤτοι 30° Ε. ἀνὰ χιλιόμετρον· ἐκ τούτου εὐκόλως δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν, ὅτι εἰς βάθος 40—

50 χιλιομέτρων τὰ πλεῖστα τῶν μετάλλων καὶ τῶν ὀρυκτῶν πρέπει νὰ εὑρίσκωνται εἰς τετηκυῖαν κατάστασιν. Ταῦτα ἀφ' ἑτέρου ἐνεργοῦσι διαλυτικῶς ἐπὶ τῶν δυστήκτων σωμάτων, οὕτως ὥστε εἰς βάθος 50 χιλιομέτρων πιθανώτατα δὲν ὑπάρχουσι πλέον στερεὰ σώματα. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ πίεσις τῶν ὑπερκειμένων στρωμάτων εἰς τὸ βάθος αὐτὸ ἀνέρχεται εἰς 10,000 ἀτμοσφαίρας, διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸ μάγμα ὡς λεπτόρρυτον ὑγρόν, ὡς π.χ. εἶνε τὰ τετηγμένα μέταλλα, ἀλλὰ τοὐναντίον εἰς μᾶλλον παχύρρυτον χυλόν.

Περαιτέρω δὲ, εἰς βάθος 300 χιλιομέτρων εἶνε τόσον μεγάλη ἡ θερμότης, ὥστε ὅλα τὰ ἡμῖν γνωστὰ σώματα μόνον εἰς ἀέρια δύνανται νὰ ὑπάρχουν. Ἀλλὰ καὶ ἡ πίεσις αὐξάνεται ἀναλόγως καὶ προκαλεῖ τὸ περίεργον, τὸ ὁποῖον δυσκόλως δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν. Τὰ ἀέρια δηλονότι ἐκεῖνα πρέπει νὰ εἶνε ἔτι μᾶλλον παχύρρυτα καὶ πυκνότερα ἢ τὸ μάγμα, πιθανῶς σχεδὸν τόσον πυκνὰ ὡς ὁ χάλυψ.

Γνωρίζομεν, ὅτι ὁ κηρός, ἡ πίσσα, ἡ ἄσφαλτος εἰς συνήθη θερμοκρασίαν χαρακτηρίζονται ὡς στερεὰ σώματα καὶ ὅμως ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν, εἶνε ρευστά, ἂν καὶ ἀπείρως ἰξώδη καὶ παχύρρυτα. Φυσικοί τινες μάλιστα παραδέχονται καὶ ὅλα τὰ μὴ κρυσταλλικὰ σώματα, ὡς τὴν ὕαλον, ὡς ρευστά.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εἴχομεν ρευστὰ σώματα, τὰ ὁποῖα ἤδη ὑπὸ συνήθη ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν μᾶς φαίνονται στερεά. Ὑπὸ τὴν μεγίστην ὅμως πίεσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς γῆς πρέπει ὅλα τὰ ρευστὰ καὶ τὰ ἀέρια νὰ προσλάβουν τοιαύτην κατάστασιν, ἡ ὁποία θὰ ἦτο παρομοιώσιμος ὑπό τινα ἔννοιαν πρὸς τὴν τοῦ κηροῦ.

Τὸ πλεῖστον λοιπὸν μέρος τῆς γηΐνης σφαίρας ἀποτελοῦσι τοιαῦται στερεαί, ἀεριώδεις μάζαι.

Κατὰ τοὺς σπουδαιοτέρους περὶ τῶν γεωφυσικῶν ἀσχοληθέντας, τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς ἀποτελεῖται ἀπὸ σίδηρον. Κατέληξαν δὲ εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ τὸ εἰδικὸν βάρος τῶν πετρωμάτων τοῦ γηΐνου φλοιοῦ εἶνε μόνον 2,8 (2,8 φορὰς βαρύτερον τοῦ ὕδατος), τῆς ὅλης γῆς τὸ εἰδικὸν βάρος εἶνε 5 1)2. Ἔπεται λοιπὸν, ὅτι αἱ ἐλαφρότεραι ὕλαι συνεσωρεύθησαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, ἐνῷ αἱ βαρύτεραι πρὸς τὸ κέντρον τῆς γῆς. ἐκ τῶν βαρειῶν δὲ ὑλῶν ὁ σίδηρος εἶνε καὶ τὰ μάλιστα διαδεδομένος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν μετεωριτῶν, τῶν συντριμμάτων αὐτῶν τῶν οὐρανίων σωμάτων.

Ἡ γῆ λοιπὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ σιδηροῦν πυρῆνα, ὁ ὁποῖος περιβάλλεται ὑπὸ λιθίνου φλοιοῦ. Ὁ δὲ λίθινος οὗτος φλοιὸς περιλαμβάνει δύο ζώνας· τὴν ἄνω εὑρισκομένην, ἤδη πηχθεῖσαν καὶ τὴν κάτωθεν αὐτοῦ τετηκυῖαν.

ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ ζῇ ὁ ἄνθρωπος, ἐστὶν ἐπίσης μεγίστης σπουδαιότητος, ὅπως ὁ ἀὴρ καὶ τὸ ὕδωρ. Τρέφει τὰ φυτά, ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται ἡ τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅλων τῶν ζώντων ὄντων, διότι καὶ τὰ σαρκοβόρα ἐκ ζώων φυτοφάγων τρέφονται. Δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν ἐνδυμασίαν καὶ ἐμμέσως καὶ ἀμέσως τὴν κατοικίαν, ἡ ὁποία μᾶς προφυλάσσει ἀπὸ τὸς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἀπὸ τὸ ψῦχος, τὸν ἄνεμον καὶ τὴν βροχήν. Δίδει εἰς ἡμᾶς τοὺς θησαυροὺς τῶν ἐν τοῖς ἐγκάτοις αὐτοῦ ἐγκεκλεισμένων ὀρυκτῶν, τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνομεν ἀνώτερον πολιτισμόν, μόρφωσιν καὶ εὐμάρειαν. Δίδει ἡμῖν τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον πίνομεν καὶ τὸ ὁποῖον ὡς τοιοῦτον ἢ ὡς ἀτμὸς κινεῖ τὸς μηχανάς, παρέχει δὲ τέλος ἡμῖν τὰς ὁδοὺς, ἐφ' ὧν καὶ δι' ὧν ἐπικοινωνοῦμεν πρὸς ἀλλήλους.

Τὰ ὄρη, τὰ ὁποῖα καθορίζουν τὴν διαμόρφωσιν τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ καὶ τὴν πορείαν τῶν ποταμῶν, ἔδιδον καὶ ἐξακολουθοῦν δίδοντα τὸ χῶμα, ἐφ' οὗ αὐξάνουν καὶ προκόπτουν τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῷα. Ὁ σκληρότερος βράχος συντρίβεται καὶ ἀποπίπτει βαθμηδὸν διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ὕδατος, τὰ ὁποῖα τὸν διασπῶσι καὶ κονιοποιοῦσι· τὸ ὕδωρ δὲ ἀποφέρει τὰ συστατικὰ αὐτοῦ ἐν μέρει διαλελυμένα, ἐν μέρει μηχανικῶς, περαιτέρω καὶ ἐναποθέτει εἰς μέρη λίαν ἀπομεμακρυσμένα πολλάκις, ἵνα χρησιμεύσωσιν ὡς τροφὴ διὰ τὰ φυτά.

Τὰ φυτὰ λοιπόν, τὰ ὁποῖα εἶνε ἡ τροφὴ ὅλου τοῦ ζῶντος κόσμου, τρέφονται καὶ ἀναπτύσσονται ἐξ ἀνοργάνων ἑνώσεων, ἑνώσεων δηλαδὴ, αἱ ὁποῖαι εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνόργανον νεκρὰν φύσιν. Αἱ οὐσίαι, τὰς ὁποίας χρειάζεται τὸ φυτόν, εἶνε ὁ ἄνθραξ, τὸ ἄζωτον, τὸ ὕδωρ καὶ διάφοροι ἀνόργανοι ἑνώσεις.

Ἄνθραξ. Τὸν ἄνθρακα παραλαμβάνει τὸ φυτὸν ἐκ τοῦ διοξειδίου τοῦ ἀνθράκος τοῦ ἀέρος καὶ δὴ διὰ τῶν πρασίνων αὐτοῦ φύλλων. Τὰ φύλλα τῶν φυτῶν καὶ εἰδικώτερον τὰ πράσινα κοκκία αὐτῶν, τὰ κοκκία δηλονότι τῆς χλωροφύλλης, διασπῶσι τὸ διοξείδιον τοῦ ἀνθράκος, τὴν ἀδρανεστάτην καὶ ἀνθεκτικωτάτην ταύτην ἕνωσιν, τὴν ὁποίαν βλέπομεν νὰ παράγεται εἰς ὑψηλὰς θερμοκρασίας, κατὰ τὴν καῦσιν δηλονότι ὅλων τῶν ὀργανικῶν σωμάτων καὶ τὴν ὁποίαν τέλος δυσκόλως δυνάμεθα νὰ διασπάσωμεν εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῆς ἐν τοῖς χημείοις, διασπῶσι, λέγομεν, τὸ διοξείδιον τοῦ ἀνθράκος, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς ἄνθρακα (ἢ τοὐλάχιστον μετατρέπουσιν εἰς ἑνώσεις πλουσιωτέρας εἰς ἄνθρακα) ὁ ὁποῖος κατακρατεῖται ἐν τῷ φυτῷ, πρὸς διάπλασιν τοῦ ξύλου αὐτοῦ, τοῦ ἀμύλου κλπ. ὀργάνων, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς ὀξυγόνον, τὸ ὁποῖον ἀποβάλλε-

ται. Γίνεται δηλονότι τὸ ἀντίθετον τοῦ συμβαίνοντος εἰς τὰ ζῷα· ταῦτα ἀναπνέουσιν ὀξυγόνον καὶ ἐκπνέουσι διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος, τὰ φυτὰ δὲ παραλαμβάνουσι διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος καὶ ἀποβάλλουσιν ὀξυγόνον.

Ὕδωρ.—Τὰ φυτὰ παραλαμβάνουσι τὸ ὕδωρ ἐπίσης ἐκ τοῦ ἀέρος ἐμμέσως ἢ ἀμέσως. Καὶ ἀμέσως μὲν διὰ τῶν φύλλων αὐτῶν, ὡς δρόσον, ἐμμέσως δὲ, ἀφ' οὗ κατασπέση εἰς τὴν γῆν διὰ τῶν ριζῶν αὐτῶν, ὡς ὑγρασίαν.

Ἄζωτον.—Τὸ ἄζωτον χρησιμεύει διὰ τὴν σύνθεσιν τῶν φυτικῶν πρωτοϊνῶν, τοῦ φυτικοῦ δηλ. λευκώματος, τὸ ὁποῖον ἐν τοῖς φυτοῖς ἐκτελεῖ τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ἐκτελεῖ τὸ ζωϊκὸν λεύκωμα εἰς τὰ ζῷα. Καθορίζει καὶ κανονίζει τὰς ἐνεργείας καὶ λειτουργίας τῆς ζωῆς, αὐτὴν ταύτην τὴν ζωήν· οὐδὲν πλάσμα ὠργανωμένον, ζῶν, φυτικὸν ἢ ζωϊκὸν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ λευκώματος.

Ἕνεκα τῆς μεγίστης σπουδαιότητος τῶν ἀζωτούχων ἑνώσεων διὰ τὴν ζωὴν καὶ ἕνεκα τῆς ἀφθονίας τοῦ ἀζώτου ἐν τῷ ἀέρι, τοῦ ὁποίου, ὡς εἴδομεν, ἀποτελεῖ τὰ 4)5, θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι τὸ ἄζωτον παραλαμβάνουν τὰ φυτὰ ἐκ τοῦ ἀέρος, ἀφ' οὗ μάλιστα παραλαμβάνουν τὸν ἄνθρακα ἐκ τοῦ διοξειδίου τοῦ ἀνθράκος τοῦ ἀέρος, εἰς δέκα χιλιάδας μέρη τοῦ ὁποίου μόλις ὑπάρχουν τρία μέρη διοξειδίου τοῦ ἀνθράκος. Τὸ τοιοῦτον δὲν συμβαίνει· τὰ φυτὰ παραλαμβάνουσι τὸ ἄζωτον ἐξ ἑνώσεων αὐτοῦ καὶ δὴ ἐκ τοῦ ἐδάφους, διαλυτῶν δὲ ἐν τῷ ὕδατι.

Αἱ ἑνώσεις αὗται εἴτε εὑρίσκονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐξ ἀποσυνθέσεως ζωϊκῶν ἀπορριμμάτων καὶ φυτῶν, εἴτε ἐξ ἀποσυνθέσεως μικροοργανισμῶν τινῶν, ἐχόντων τὴν ἰδιότητα νὰ παραλαμβάνωσιν ἐκ τοῦ ἀέρος ἄζωτον καὶ νὰ ἀφομοιῶσιν αὐτὸ ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτῶν. Ἀπεδείχθη δηλονότι τελευταῖον, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ἐδάφει μικροοργανισμοί τινες, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι τὴν ἰδιότητα αὐτήν, νὰ παραλαμβάνωσιν ἄζωτον ἐκ τοῦ ἀέρος καὶ νὰ ἑνῶσιν αὐτὸ ἐν τῷ ὀργανισμῷ των μετ' ὀξυγόνου. Αἱ ἑνώσεις αὗται ἐν τῷ ἐδάφει μεταβάλλονται εἰς διαλυτὰς ἑνώσεις τοῦ ἀζώτου, κυρίως εἰς νιτρικὸν ὀξύ, τὸ ὁποῖον παραλαμβάνουσιν εἶτα τὰ φυτά. Ὑπάρχουσι μάλιστα φυτά τινα, ἐκ τῆς τάξεως τῶν λιγουμινόζων, ὡς τὰ πιζέλια π.χ. εἰς τὰς ῥίζας τῶν ὁποίων, συνεπείᾳ τῆς δράσεως τῶν μικροοργανισμῶν τούτων, τόσον πολὺ ἄζωτον ἐναποθηκεύεται, ὥστε ὄχι μόνον αὐξάνονται, ἄνευ οἱουδήποτε ἀζωτούχου λιπάσματος, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν συγκομιδὴν αὐτῶν διὰ τῶν ῥιζῶν αὐτῶν ἐμπλουτίζουσι τὸ ἔδαφος ἀζωτούχων ἑνώσεων καὶ μάλιστα τόσον, ὥστε ἐὰν φυτευθῶσι τὸ ἑπόμενον ἔτος οἱαδήποτε ἄλλα φυτά, ταῦτα αὐξάνονται καὶ τρέφονται ἰσχυρῶς διὰ τῶν ἀζωτούχων αὐτῶν ἑνώσεων.

Ἡ ἀξία τοῦ ἀζώτου τούτου μὲ τὰς σημερινὰς τιμὰς τῶν ἀζωτούχων λιπασμάτων ὑπολογίζεται εἰς 50 φράγκα κατὰ στρέμμα.

Προέβησαν μάλιστα περαιτέρω. Εἴτε εἰς ἀγροὺς, εἰς τοὺς ὁποίους πρόκειται νὰ σπαρῶσι πιζέλια, σκορπίζουν ποσόν τι χώματος ἐξ ἀγροῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον φυτευθῇ πιζέλια, οὕτως ὥστε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ ὑπάρχωσι οἱ μικροοργανισμοὶ ἐν τῷ ἀγρῷ, εἴτε παρασκευάζουσι καθαρὰς καλλιεργείας τῶν βακτηρίων τούτων. Τὰς καλλιεργείας ταύτας, φερομένας εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα Nitragin, ἀραιοῦσι δι' ὕδατος καὶ δι' αὐτῶν ῥαντίζουσι τοὺς σπόρους τῶν πιζελίων, οὕτως ὥστε ἕκαστος σπόρος παραλαμβάνει ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σπορᾶς ποσόν τι βακτηρίων.

Ἀνόργανοι ἑνώσεις. — Τὴν αὐτὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποίαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν ἔχουσι τὰ φυτά, κέκτηνται καὶ ἀνόργανοί τινες ἑνώσεις, τὰς ὁποίας ἀντιλαμβανόμεθα καίοντες π. χ. ξύλον τι. Αἱ ἀνόργανοι αὗται ἑνώσεις παραμένουσιν ὡς τέφρα. Τὰ κυριώτερα συστατικὰ τῆς τέφρας εἶνε: φωσφορικὰ ἅλατα, ἅλατα τοῦ καλίου, πυριτικὸν ὀξύ, ἄσβεστος καὶ μαγνησία, ἅλατα τοῦ θειικοῦ ὀξέος, μαγειρικὸν ἅλας καὶ ὀξείδιον τοῦ σιδήρου.

Ὅλα ταῦτα τὸ φυτὸν πρέπει νὰ παραλάβῃ ἐκ τοῦ ἐδάφους, ἐὰν πρέπῃ νὰ αὐξηθῇ. Τινὰ τούτων εὑρίσκονται ἐν ἀφθονίᾳ ἐν τῷ ἐδάφει, ὡς π. χ. τὸ πυριτικὸν ὀξύ, τὸ ἐπιστημονικὸν ὄνομα τῆς καθαρᾶς ἄμμου, τὸ ὀξείδιον τοῦ σιδήρου, ἀκόμη δὲ καὶ ἡ μαγνησία καὶ ἡ ἄσβεστος, ἂν καὶ τοῦ τελευταίου τούτου σώματος ὄχι πάντοτε εἰς ἐπαρκῆ ποσότητα. Τὰ διάφορα πετρώματα ἀποσαθροῦνται καὶ κοκοποιοῦνται οὕτω δὲ ἐμπλουτίζουν τὸ ἔδαφος διὰ τῶν σωμάτων αὐτῶν. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ διὰ τὰ φωσφορικὰ ἅλατα καὶ τὰ ἅλατα τοῦ καλίου.

Τὸ τοιοῦτον ὅμως ἡ ἀνθρωπότης ἀπὸ χιλιάδας ὅλας ἐτῶν καλλιεργοῦσα τὴν γῆν, δὲν εἶχεν ἀντιληφθῇ, ἐθεώρει δέ τὴν τέφραν ὡς τι τυχαῖον, μόλις δὲ κατὰ τὸ 1850 ὁ μέγας χημικὸς Liebig ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ ἀνόργανα ταῦτα συστατικὰ εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλὴν ἀπόδοσιν τῶν φυτῶν.

Εἶχεν ἀντιληφθῇ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ ἔδαφος κουράζεται καὶ εἶχεν εἰσαγάγει τὴν ἀγρανάπαυσιν, ἐπὶ ἓν ἔτος δηλονότι δὲν ἔσπειρε τὸν ἀγρόν. Τὸ ἑπόμενον ἔτος ὁ ἀγρὸς αὐτὸς ἀπέδιδε σχετικῶς καλὴν ἀπόδοσιν.

Ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζον τὸν λόγον καὶ βεβαίως τὸ πρᾶγμα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν εἶνε τόσον εὐνόητον. Διότι ἐπὶ τέλους δὲν βρέχει οὔτε φωσφορικὰ ἅλατα, οὔτε ἅλατα καλίου. Τώρα ὅμως γνωρίζομεν, ὅτι τὰ φωσφορικὰ ἅλατα καὶ τὰ ἅλατα τοῦ καλίου εὑρίσκονται εἰς τὸ ἔδαφος κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ μορφὴν ἑνώσεων

ἀδιαλύτων εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἑπομένως μὴ δυνάμενα νὰ ἀπορροφηθῶσι καὶ χρησιμοποιηθῶσιν ὑπὸ τῶν φυτῶν. Ἡ ὑγρασία ὅμως μετὰ τοῦ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους κυκλοφοροῦντος ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἀδιαλύτων αὐτῶν ἑνώσεων καὶ καθιστᾷ αὐτὰς διαλυτάς. Ἐὰν λοιπὸν ἐπὶ ἓν ἔτος αἱ οὕτω διαλυταὶ καταστᾶσαι ἑνώσεις παραμείνωσιν ἐν τῷ ἐδάφει, ἐπαρκοῦσι μετὰ τοῦ ποσοῦ ἐκείνου, τὸ ὁποῖον καθ' ἕκαστον ἔτος διαλυτοποιεῖται, δι' ἐτῶν τινων καλὰς ἐσοδείας, μεθ' ἃς πάλιν ἐπακολουθεῖ ἀγρανάπαυσις.

Ὁ Liebig ὑπέδειξε τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων.

Ὡς φωσφοροῦχα λιπάσματα μεταχειρίζονται τὰ ὀστᾶ, ὀρυκτά τινα φωσφοροῦχα καὶ τὴν σκωρίαν, ἡ ὁποία λαμβάνεται ἐκ τῆς ἐκφωσφορίσεως τοῦ σιδήρου, κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Thomas. Ἄλλοτε ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ νῦν σχεδὸν ἐξαντληθὲν guano, τὸ ὁποῖον ἀποτελούμενον ἐξ ἀποσυντεθειμένων ἐκριμμάτων θαλασσίων πτηνῶν, εὑρίσκετο εἰς μεγίστας ποσότητας εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Περουβίας καὶ τὸ ὁποῖον ἐκτὸς τῶν φωσφορούχων ἁλάτων περιεῖχε καὶ ἀζωτούχους οὐσίας

Τὰ ὀστᾶ περιέχουσι τὸ φωσφορικὸν ὀξὺ ὡς φωσφορικὸν ἀσβέστιον, σῶμα ἀδιάλυτον εἰς τὸ ὕδωρ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον λειοτριβημένων ὀστῶν, τῶν φερομένων εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα ἄλευρον ὀστῶν, δὲν παραλαμβάνεται τὸ φωσφορικὸν ὀξὺ ὑπὸ τῶν φυτῶν, εἰμὴ βραδύτατα, καθ' ὅσον καὶ ἐφ' ὅσον δηλαδὴ διαλυτοποιεῖται, τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, τοῦ ὕδατος καὶ τῶν θειικῶν ἁλάτων.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὰ φωσφοροῦχα ὀρυκτά, ἐκ τῶν ὁποίων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μεγάλα κοιτάσματα εὑρέθησαν εἰς τὸ Ἀλγέριον.

Διὰ τοῦτο προηγουμένως ὑποβάλλουσι τὰ ὀστᾶ καὶ τὰ φωσφοροῦχα ὀρυκτὰ εἰς κατεργασίαν διὰ θειικοῦ ὀξέος, ὁπότε σχηματίζονται ἀφ' ἑνὸς μὲν γύψος, ἀφ' ἑτέρου δὲ διαλυτὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ ἀσβεστίου. Τὸ μῖγμα τοῦτο ἔρχεται εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα ὑπερφωσφορικὰ ἅλατα, δι' αὐτῶν δὲ λιπαίνουν τοὺς ἀγρούς. Ἡ μεμιγμένη γύψος συντελεῖ εἰς τὸ ὅτι προσφέρει ἄσβεστον εἰς τὸ ἔδαφος, ἀφ' ἑτέρου δὲ, διότι κατακρατεῖ τὴν ἐν τῷ ἐδάφει εὑρισκομένην ἀμμωνίαν καὶ δὲν ἀφίνει αὐτὴν νὰ ἐκφύγῃ.

Τέλος τὸ φωσφορικὸν ἄλευρον τοῦ Thomas περιέχει τὸ φωσφορικὸν ὀξὺ, ὑπὸ μορφὴν ἁλάτων διαλυτῶν, οὕτως ὥστε χρησιμοποιεῖται ἀπ' εὐθείας ἄνευ προηγουμένης κατεργασίας.

Ὡς Καλιοῦχα δὲ λιπάσματα μεταχειρίζονται χλωριοῦχον κάλιον καὶ θειικὸν κάλιον, σώματα λαμβανόμενα ἐκ τῶν ὀρυχείων τῆς Στασσφούρτης παρὰ τὸ Magdenburg τῆς Γερμανίας. Τὰ ὀρυχεῖα ταῦτα παρέχουσι τὰς ἀναγκαιούσας ποσότητας εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Μεγάλα ποσὰ καλιούχων ἁλάτων, ὡς καὶ φωσφορούχων, γενικῶς δὲ ὅλων τῶν γαιωδῶν συστατικῶν, τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν, περιέχει ἡ τέφρα τῶν ξύλων. Ἡ τιμὴ ὅμως τῆς τέφρας τῶν ξύλων εἶνε σχετικῶς μεγάλη, ὥστε δὲν συμφέρει ἡ λίπανσις ἀγρῶν διὰ τέφρας ἀγοραζομένης. Ὑπὸ τῆς πείρας ὅμως ὁδηγηθέντες οἱ καλλιεργηταί, χωρὶς βέβαια νὰ γνωρίζουν τὸν λόγον, μετὰ τὸν θερισμὸν καίουσι τὴν ἐναπολειπομένην καλαμιάν, ἡ παραγομένη δὲ τέφρα χρησιμεύει ὡς λίπασμα. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ καλλιέργεια ἐπὶ καέντος δάσους δίδει ἐπὶ ἔτη κολλιτέρας ἀποδόσεις.

* *
*

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατεδείχθη, ὅτι τὸ ἔδαφος τότε μόνον παρέχει ἡμῖν ἐπαρκῆ καὶ ἐν ἀφθονίᾳ τὰ προϊόντα αὐτοῦ, ὅταν προσφέρωμεν αὐτῷ ἐκ τῶν οὐσιῶν τὰς ὁποίας ἀφαιροῦσι τὰ φυτά ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι δὲν ὑπάρχουν ἐν αὐτῷ εἰς ἐπαρκεῖς ποσότητας. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι τότε μόνον ἡ διὰ χημικῶν λιπασμάτων λίπανσις εἶνε ἐπωφελής, ὅταν προστίθενται ἐκεῖνα μόνον τὰ συστατικὰ, ὅσα ἐλλείπουσι καὶ εἰς ποσότητας μετρημένας, ἄλλως μᾶλλον βλάβην δύναται νὰ ἐπιφέρῃ. Τὸ εἶδος τῶν λιπασμάτων καὶ τὸ ποσὸν αὐτῶν καθορίζεται δι' ἐπιμελοῦς χημικῆς ἀναλύσεως τοῦ ἐδάφους.

Ν. Μ....

ΑΙΔΩΣ ΚΑΙ ΔΙΚΗ

Ζεὺς καὶ Ἑρμῆς.

Ὅταν κατὰ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῶν ὀρείων κατῆλθον εἰς τὰς πόλεις — γράφει ὁ Πλάτων εἰς τὸν Πρωταγόραν (§ 12 — πρὶν ἢ συνειθίσωσιν εἰς τὸν ἀμοιβαῖον σεβασμὸν ἐν πολιτικῇ κοινωνίᾳ, ἠδίκουν ὁ εἷς τὸν ἄλλον τοσοῦτον, ὥστε ἕνεκα τοῦ ἀδυνάτου τῆς συμβιώσεως ἤρξαντο καὶ πάλιν ἐπανερχόμενοι εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰ ὄρη Τότε ὁ Ζεύς, φοβηθεὶς τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἔπεμψεν εἰς τὴν γῆν τὸν Ἑρμῆν, φέροντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν Ἐντροπὴν καὶ τὴν Δικαιοσύνην. Ὁ Ἑρμῆς ἐρωτᾷ ὅμως τὸν Δία κατὰ ποῖον τρόπον ὤφειλε νὰ διαμοιράσῃ ἀπὸ τὰς δύο Ὡρᾶς τέχνας ἐκ τῶν ὁποίων ἐργάζονται ἄλλος ἄλλην καὶ ὄχι ὅλοι ὅλας: Ὅλοι — ἀπαντᾷ ὁ Ζεὺς — ἀνάγκη νὰ ἔχωσιν ἐντροπὴν καὶ δικαιοσύνην. Ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ πόλις, ἐὰν μὴ ὅλοι μετέχωσιν ἀπὸ αὐτάς. Ἐκ μέρους ἐμοῦ — προσέθηκε — νὰ ἐπιβάλῃς καὶ τὸν νόμον τόνδε:

«Νὰ ἐξολοθρεύηται ὡς νόσος τῆς πόλεως πᾶς πολίτης, στερούμενος αἰδοῦς καὶ δίκης. «... Καὶ δίκην δὴ καὶ αἰδῶ οὕτω θῶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἢ ἐπὶ πάντας νείμω ; - Ἐπὶ πάντας, ἔφη ὁ Ζεύς, καὶ πάντες μετεχόντων· οὐ γὰρ ἂν γένοιτο πόλεις, εἰ ὀλίγοι αὐτῶν μετέχοιεν ὥσπερ ἄλλων τεχνῶν· καὶ νόμον γε θὲς παρ' ἐμοῦ, τὸν μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καὶ δίκης μετέχειν κτείνειν ὡς νόσον πόλεως».

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

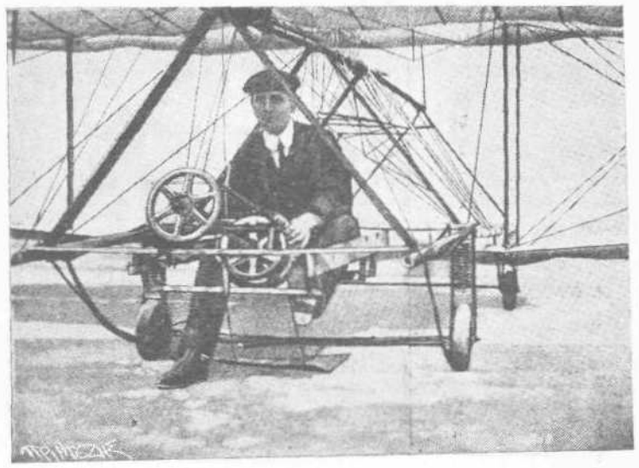

Ο κ. ΡΟΕ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ ΤΟΥ

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ νὰ παραλείψωμεν ἐνταῦθα, ἀφοῦ τοσοῦτον ἐκτενῶς ὡμιλήσαμεν περὶ τῶν ἀεροστάτων καὶ δὰ τῆς προόδου αὐτῶν, ὅτι ὁλόκληρος ὁ κόσμος τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχει ἐστραμένους πρὸς τὴν Γαλλίαν, ὅπου μετ' ἀγωνίας ἀναμένεται ἡ λύσις τοῦ τόσον ἐνδιαφέροντος ζητήματος τῆς ἐνκερίου ναυσιπλοΐας.

Ἡ ἀεροναυτικὴ ἐπιστήμη εἰς τὴν Γαλλίαν ὀφείλει τὴν ταχεῖαν αὐτῆς πρόοδον καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ πρῶτον ἀνυψώθη τὸ πρῶτον ἀεροστατον ὑπὸ τοῦ Μογγολφιέρου, ὅπως καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ πρῶτον ἐπίσης ἀνυψώθη καὶ τὸ ἕτερον τοιοῦτον, τὸ βαρύτερον τοῦ ἀέρος, συναποφέρον καὶ τὸ ἀνθρώπινον αὐτοῦ φορτίον.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ Ράϊτ ἐν Ὄκιο τῆς Ἀμερικῆς ἐξετέλεσαν σχετικὰ πειράματα, πολλῶν χιλιομέτρων, διὰ τοῦ ἀεροπλάνου των, ἀλλ' ὁ ἀεροναυτικὸς κόσμος, ὡς καὶ οἱ ἐπιστημονικοὶ κύκλοι ἀμφιβάλλουσι πολὺ περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς ἐπιτυχίας αὐτῶν. Ἄλλως τε ἔτος παρῆλθεν ἤδη καὶ οὐδὲν νεώτερον ἐξετέλεσαν, μολονότι πομπωδῶς ἀναγγέλλουσιν, ὅτι ταχύστα θ' ἀνατρέψωσιν ἄρδην τὴν ὑπάρχουσαν ἐνκέριον ναυσιπλοΐαν. Καὶ ἡ ἐπαύριον ἡ τόσον πλησίον συνεχομένη μετὰ τῆς σήμερον δὲν ἐξίκετο εἰσέτι, ὅπερ ὑπομιμνήσκει ἡμῖν τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἱσπανοῦ κουρέως, ὅστις προσείλκυε τὴν πελατείαν του, ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει, ὅτι λίαν προσεχῶς θὰ τοὺς ὑπηρέτει δωρεὰν πλέον!

Ἐν τούτοις σοβαρωτέρα εἶναι καὶ μᾶλλον βάσιμος ἡ ἀξίωσις τοῦ Ἄγγλου ἀεροναύτου κ. Α. Ρόε, ὅστις ἀφ' ἑτέρου δὲν ἀφίνει περίστασιν χωρὶς νὰ ἐκρράζῃ τὸν θαυμασμόν του τῇ γαλλικῇ ἰδιοφυΐᾳ καὶ ἀνακοινοῖ, ὅτι ὀφείλει τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀνακαλύψεώς του τοῖς ἡμετέροις τολμηροῖς πειραματισταῖς.

Ὁ κ. Ρόε δὲν κοπιάζει ποσῶς εἰς μάτην, διότι θέλει, λέγει, νὰ πειραματισθῇ ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ μετὰ μηχανήματος ἐντελῶς τελείου. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον κατηνάλωσε πολὺν κόπον καὶ χρῆμα εἰς τὴν κατασκευὴν πολλῶν μικρῶν ἀεροπλάνων, πρὶν ἢ καταλήξῃ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ μεγάλου ἤδη σχήματός του.

Ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου προσείλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπιστημοσικοῦ κόσμου καὶ κατώρθωσεν ἐν τῷ διοργανωθέντι ἐσχάτως ἐν Ἀγγλίᾳ ἀεροναυτικῷ διαγωνισμῷ πρῶτος νὰ ἔλθῃ καὶ ἔλαβε τὸ βραβεῖον τῶν 75 λιρῶν, διὰ τοῦ τελειοτέρου αὐτοῦ ἀεροπλάνου, ὅπερ ἐνεῖχε πάντα τὰ προσόντα τῆς στασιμότητος καὶ τῆς ταχύτητος.

Διὰ τοῦ ἀποκτηθέντος χρήματος ὁ ἐφευρέτης οὗτος κατεσκεύασε μεγαλείτερον σχῆμα, ὅπερ παρίστησιν ἤδη ἡ ἡμετέρα ἔναντι εἰκὼν καὶ μολονότι δὲν ἐξετέλεσεν εἰσέτι μεγάλας ἐκδρομάς, ὡς οἱ κ. κ. Χάρμαν καὶ Δελαγράνζ, ἐν τούτοις διέτρεξεν ἀποστάσεις μεταξὺ 100 καὶ 300 μέτρων καὶ εἰς ὕψος 15—20 ἄνωθεν τοῦ ἐδάφους, πρᾶγμα, ὅπερ ἐθεωρήθη ἀρκετὰ σπουδαῖον καὶ ἐνδιαφέρον εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον. Ὁ κ. Ρόε εἶνε πτωχός, ὡς συμβαίνει συνήθως παρὰ τοῖς ἐφευρέταις, μόνος του δὲ καὶ δι' ἰδίων χειρῶν κατεσκεύασε τὰ μηχανήματά του. Φύσει δὲ ὢν μηχανικός, ἐνωρὶς ἐπεδόθη εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν αὐτοκινήτων, ἐσχάτως δὲ καὶ εἰς τὴν τῶν κινητήρων. Τὸ περιεργότερον δέ, ὅτι ἐθεᾶτο καθ' ἑκάστην πρὸς τὸ ἑσπέρας πρὸ τῆς ἀκτῆς τῆς θαλάσσης, παρακολουθῶν τὴν πτῆσιν τῶν θαλασσίων πτηνῶν, προσπαθῶν ὅπως ὑποκλέψῃ τὸ μυστικὸν τῆς πτήσεώς των. Συνεπείᾳ δὲ τῶν μακρῶν καὶ ὑπομονητικῶν μελετῶν αὐτοῦ καὶ παρατηρήσεων, ὁ ἐφευρέτης οὗτος ἐξίκετο εἰς τὸν σκοπόν του, κατασκευάσας μηχάνημα, ὅπερ ἀποτελεῖ συνδυασμὸν ἀεροπλάνου καὶ ὑδροπλάνου. Ἀπομιμούμενος δὲ διὰ τοῦ σχήματος αὐτοῦ τὸ σῶμα μερικῶν θαλασσίων πτηνῶν, δύναται τὸ ἀερόπλανόν του νὰ διολισθαίνῃ ταχέως ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἵπταται ἐν τῷ κενῷ. Ὁ κ. Ρόε ἑτοιμάζεται νὰ διέλθῃ προσεχῶς οὕτως ἐνκερίως τὸν πορθμὸν τῆς Μάγχης

καὶ ἃς ἐλπίσωμεν,ὅτι προσεχῶς θὰ ἴδωμεν σοβαρότερόν τι.

Παρομοίως ὁ κ. Βελαμύ, μολονότι ἐπιχειρεῖ πειράματα ἐν Ἀγγλίᾳ, εἶναι ἐν τούτοις γαλλικῆς ἐθνικότητος καὶ προσπαθεῖ καὶ οὗτος δι' ἀεροπλάνου, σχήματος πτηνοῦ, νὰ κατανικήσῃ τὸ βασίλειον τοῦ ἀέρος. Παρηκολούθησε καὶ οὗτος τὴν πτῆσιν τῶν πτηνῶν καὶ τὸ μηχάνημά του, ὡς φαίνεται, παρουσιάζει ἐντελῶς σχεδὸν σχῆμα μεγάλου πτηνοῦ. Τὸ ἐδοκίμασε δὲ πολλάκις, ἀλλ' αἱ ἐργασίαι του διατελοῦσιν ἔτι ἀπόρρητοι.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ Γαλλία ἐγένετο ἀφορμή, ἵνα καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη φιλοτιμηθῶσι νὰ ἐργασθῶσι πρὸς κατάκτησιν τοῦ κενοῦ, διανοίγοντα οὕτως ὁδοὺς ἐξερευνήσεως εἰς τὴν ἀνθρωπίνην δρᾶσιν.

Φ. Π.

ΟΙ ΕΓΓΑΣΤΡΙΜΥΘΟΙ

ΣΠΟΡΑΔΙΚΩΣ ἐγγαστρίμυθοι ἐμφανίζονται εἰς τὸ κοινὸν μετὰ τῶν αὐτομάτων αὐτῶν, (πλαγγόνων) διασκεδάζοντες καὶ ἐκπλήσσοντες μικροὺς καὶ μεγάλους διὰ τοῦ ἀπαραμίλλου αὐτοῖς προσόντος τοῦ ὁμιλεῖν διὰ τῆς κοιλίας, χωρὶς νὰ φαίνωνται. Ἐν τούτοις μετ' ἐκπλήξεως ἐπίσης οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν θὰ μάθωσιν ἤδη, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι προσὸν τῶν ὀλίγων, ἀλλ' ὅτι τοὐναντίον πᾶς τις δύναται νὰ γίνῃ ἐγγαστρίμυθος καὶ ἰδοὺ τίνι τρόπῳ δύναται νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπόν: Διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς ὑπομονῆς, ποιᾶς τινος εὐκαμψίας τῶν φωνητικῶν ὀργάνων καὶ τῆς στηθικῆς του δυνάμεως.

Ὁ μηχανισμὸς τῆς ἐγγαστριμυθίας συνίσταται εἰς τὴν βραδεῖαν καὶ βαθμιαίαν ἐκπνοήν, μετὰ προηγουμένην ἰσχυρὰν εἰσπνοήν, δι' ἧς εἰσέρχεται ἐν τοῖς πνεύμοσι μεγάλη ποσότης ἀέρος, οὗτινος ἀκριβῶς δέον νὰ βαθμολογήσῃ ὁ ἐγγαστρίμυθος τὴν ἔξοδον. Δὲν εἶναι δ' ἐπάναγκες νὰ ἔχῃ τις, ὡς γενικῶς πιστεύεται, εἰδικὸν σχηματισμὸν τῶν ἀναπνευστικῶν καὶ φωνητικῶν ὀργάνων, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἰδίως ποιά τις ἀπαλότης τῆς φωνητικῆς διασκευῆς.

Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ γίνῃ ἐγγαστρίμυθος, δέον ν' ἀκολουθήσῃ τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας:

Νὰ θέτῃ τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης του ὄπισθεν τῶν ὀδόντων τῆς ἄνω σιαγῶνος καὶ ἡ ἐκπομπὴ τῆς φωνῆς νὰ γίνεται διὰ τῆς ἀποδιώξεως ὅσῳ τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέρου ἀέρος ἐκ τῶν πνευμόνων. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐπάναγκες εἶναι νὰ συστέλλῃ ἰσχυρῶς τοὺς μῦς τῆς κοιλίας, τοῦ στήθους καὶ τοῦ λαιμοῦ.

Ἐν γένει ἡ κυριωδεστέρα ἐπιτηδειότης τοῦ ἐγγαστριμύθου εἶναι νὰ ἐμποδίζῃ, ὥστε ὁ ἀὴρ νὰ ἐξέρχηται τῆς ρινός. Ἅπαξ δὲ τούτου κατορθουμένου, δέον νὰ προσπαθῇ νὰ ὁμιλῇ, μετακινῶν ὅσῳ τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον τὴν κάτω σιαγόνα καὶ ἐναρθρόνων λέξεις, κεκλεισμένου σχεδὸν ὄντος τοῦ στόματος. Ἐπὶ πολὺ ἴσως θὰ προπαθῇ τις νὰ κινῇ τὰ χείλη, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς μετ' ἐκπλήξεως θὰ παρατηρήσῃ βραδύτερον, ὅτι πᾶν ἐμπόδιον ἀφ' ἑαυτοῦ αἴρεται. Τότε δὲ πρέπει νὰ παρουσιάζῃ τὸ πρόσωπον πλαγίως, ἵνα δείκνυται ἀπαθὴς καὶ μὴ τὸν ἐκλάβῃ τις ὡς αὐτὸν ὁμιλοῦντα.

Τὸ πάλαι οἱ ἐγγαστρίμυθοι ἐθεωροῦντο ὡς ἄνθρωποι θεῖοι καὶ θαυμάσιοι, πεπροικισμένοι μονοδικῶς διὰ τοῦ δώρου τοῦ προλέγειν, ἐνῷ ἕτεροι ἐξελαμβάνοντο ὡς κατειλημένοι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Τοῦτο ἐξήγειρε τὴν πονηρίαν μερικῶν ἐπιτηδείων, ὡς τοῦ Λουδοβίκου Βραβάντ, θαλαμηπόλου τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου Ἰου, ὅστις παρέπεισε διὰ τῆς ἐγγαστριμυθίας του μεγάλην τινὰ κυρίαν τῶν Παρισίων, νὰ τῷ δώσῃ τὴν κόρην της εἰς γάμον καὶ ὅστις διὰ τῆς αὐτῆς μεθόδου ὑπεχρέωσε τραπεζίτην τινὰ νὰ τὴν προικίσῃ. Τὸ μέσον τοῦτο τοῦ θησαυρισμοῦ ὀλίγας τύχας ἐπιτυχίας δύναται νὰ ἔχῃ τὴν σήμερον καὶ ἐν τούτοις ἡ γαστριμυθία δύναται νὰ χρησιμεύσῃ, ὡς ἐπικίνδυνον ὅπλον εἴς τινα ἐπιτήδειον καὶ θαρραλέον τυχοδιώκτην. Ἐὰν ὁ Σαπέκης ἦτο καὶ ἐγγαστρίμυθος ἢ καὶ ὁ πολὺς παρ' ἡμῖν Σαγιὼρ,ὁ περιβημισμένος μας κωμικὸς καλλιτέχνης, θὰ ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσι πολλὰ παρὰ τοῖς εὐπίστοις κυρίοις καὶ καλοκαγάθοις θιασῶταις,

⋊

Διάσημός τις ἐγγαστρίμυθος, ὁ Σαὶν-Τζίλες, ὁ ἐπικληθεὶς ἀββὰς δε-λα-Σαπὲλ εἶχεν ἐπιδοθῇ εἰς τοιούτου εἴδους ἐπιδείξεις, αἵτινες κατέστησαν αὐτὸν λαϊκώτατον.

Ἡμέραν τινὰ συμβαδίζων ἐν τῷ δάσει τοῦ Σαὶν-Ζερμαὶν μετὰ τινος γέροντος στρατιωτικοῦ, ὅστις ἀγερώχως ὑψόνων τὴν κεφαλήν, ὡμίλει μόνον περὶ τῆς γενναιότητος αὐτοῦ καὶ τῶν στρατιωτικῶν του ἄθλων, ἠναγκάσθη, μὴ ὑποφέρων πλέον τὸν ἐγωϊσμὸν ἐκείνου, νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ διὰ τῆς ἰδίας μεθόδου του εἰς τὴν θέσιν του.

Αἰφνιδίως δέ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν διηγήσεών του ὁ γέρων στρατιωτικὸς ἀκούει, ὡσεὶ ἀπὸ τοῦ ὕψους παρακειμένου δένδρου, ἀπευθυνομένην αὐτῷ τὴν ἀκόλουθον φράσιν: «Δὲν γνωρίζει τις πάντοτε νὰ μεταχειρίζεται τὸ ξίφος, ὅπερ φέρει».

— Τίς αὐθάδης μοῦ ὁμιλεῖ οὕτως: ὑπέλαβεν ἀμέσως ὁ ἡμέτερος πολέμαρχος, κατηγανακτισμένος, παρατηρῶν ἐπὶ τοῦ δένδρου.

— Πιθανῶς..,κάποιος λωποδύτης τῶν πουλιῶν, τῷ ἀπαντᾷ ὁ Σαὶν-Τζέλες μετὰ φλέγματος

— Εἶναι μασκαρᾶς καὶ ἐὰν τὸν ἔβλεπον, ποῦ εἶναι τον; ἀνακράζει μετὰ θυμοῦ, θὰ τὸν ἐσυγύριζον διὰ καλά.

Καὶ ἡ φωνὴ τῷ ἐπανελάμβανεν ἀπειλητικῷ τῷ τρόπῳ:

— Ἐὰν σοῦ βαστᾷ, πλησίασον κοντὰ εἰς τὸ δένδρον.

Τότε ὁ ἀξιωματικὸς χολωθεὶς ἐκ θυμοῦ, ἐξάγει τὴν σπάθην του καὶ ἀναζητεῖ εἰς μάτην τὸν αὐθάδη ἐπιτιμητήν του.

Καὶ ἡ φωνὴ ἐπὶ μᾶλλον εἰρωνεύουσα αὐτόν, προστίθησιν:

— Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ δὲν εἶναι πάντοτε σημεῖον γεννικοφροσύνης.

— Ἄχ, νὰ σὲ εἶχα κοντά μου καὶ θὰ ἔβλεπες, τῷ ἀπαντᾷ, ἐπαναθέτων τὴν σπάθην εἰς τὴν θέσιν της καὶ φεύγει ἐξωργισμένος.

Βεβαίως ὁ ἡμέτερος ἥρως τῆς ἀνωτέρω σκηνῆς θὰ ἐξέσπα κατὰ τοῦ ἐπιτηδείου ἐγγαστριμύθου, ἐὰν οὗτος ἐγκαίρως δὲν ἔστρεφε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ ἀστεῖον, ἀποκαλύπτων τὸ περίεργον προσόν του.

Δὲν μᾶς λέγουν ἐν τούτοις, ἐὰν ὁ ὑπερήφανος οὗτος ἀξιωματικὸς διετήρησεν ἐμπάθειαν κατὰ τοῦ Σαὶν - Ζίλες, ὅστις ἠθέλησε τόσον πειρακτικῶς νὰ διασκεδάσῃ· ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ἔθετο εἰς σκληρὰν δοκιμασίαν τὴν φιλαυτίαν ἑνὸς παλαιοῦ στρατιώτου.

Ἕτερος ἐγγαστρίμυθος, ἐπίσης διάσημος, ὁ Φὶτζ-Τζάμες ἀποθανὼν τῷ 1815, ἀπεμιμεῖτο τελείως τοὺς ἐφημεριδοπώλας. Πολλάκις δὲ ἱστάμενος ἔν τινι παραθύρῳ τῆς οἰκίας του ἀνέκραζε τοσοῦτον ἐπιτηδείως καὶ φυσικώτατα τούτους, ὥστε ἐνομίζέ τις, ὅτι οἱ ἐφημεριδοπῶλαι ἐπλησίαζον καὶ ἀπεμακρύνοντο βαθμηδόν.

Ἡμέραν τινά, κεθ' ἣν ἐπρογευμάτιζεν ἐν συντροφιᾳ ἔν τινι ἑστιατορίῳ, ἠθέλησε νὰ δώσῃ κατὰ τὰ ἐπιδόρπια δεῖγμα τῆς ἐπιτηδειότητός του ταύτης. Ἐνῷ δ' εὑρίσκετο παρὰ τῇ ἑστίᾳ, προσεποιήθη, ὅτι συνωμίλει μετὰ τινος, εὑρισκομένου κρυφίως ἐν τῇ καπνοδόχῃ. Ἡ ὁμήγυρις τότε ταράσσεται, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης συγκινεῖται καὶ σπεύδει νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἀστυνομίαν, ἐνῷ ὁ Φὶτζ-Τζάμες ἐξακολουθεῖ νὰ συνδιαλέγεται μετὰ τοῦ φαντασιώδους προσώπου.

Ἕκαστος δὲ τότε πείθεται, ὅτι πραγματικῶς κάποιος κακοῦργος ἔχει εἰσχωρήσει ἐντὸς τῆς καπνοδόχης, ἐξ ἧς δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ καὶ ὅτι θερμῶς ἱκετεύει νὰ τὸν ἐξαγάγουν ἐκεῖθεν καὶ τὸν σώσουν, διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας τῆς καταδιωκούσης αὐτὸν δικαιοσύνης. Ἐλθούσης δὲ τέλος τῆς ἀστυνομίας, ἀρχίζει αὕτη τὴν ἐρωταπόκρισιν μετὰ τοῦ κλέπτου καὶ ἀποφασίζεται νὰ κρημνίσωσι τὴν καπνοδόχην, ἵνα τὸν συλλάβουν.

Πλησίον τῆς ἑστίας ὑπάρχει ἑτέρα τις ὀπὴ σωληνοειδὴς, παρὰ τῇ ὁποίᾳ εὑρίσκεται ἤδη ὁ Φὶτζ-Τζάμες καὶ πάντες πιστεύουσιν, ὅτι ὁ κακοῦργος διέφυγεν ἐκεῖθεν. Ἀλλὰ τὸ παιγνίδιον διήρκεσε πολὺ καὶ ὁ Φὶτζ-Τζάμες ἀναγκάζεται νὰ ἐκμυστηρευθῇ τὸ πρᾶγμα, ὅτε πάντες ἐκσπῶσιν εἰς γέλωτας.

Ὁ ἐγγαστρίμυθος οὗτος πολλάκις ἐπανέλαβε τοιαῦτα πειράματά του μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας.

⋊

Ὁ Φὶτζ-Τζάμες, προὐξένει ἰδίως μεγάλην ἐντύπωσιν, ἀπομιμούμενος ὀδοντοϊατρόν, ἐξάγοντα διαδοχικῶς ὅλους τοὺς ὀδόντας δυστυχοῦς τινος ἀντὶ τοῦ προσβεβλημένου ὀδόντος.Κατώρθωσε δὲ ν' ἀπομιμῆται ἐντελῶς τὴν κρούσιν τῶν κωδώνων, τὸν ἦχον ὀργάνου, ὡς καὶ τὸν χορὸν ἄδοντα ἐν τῷ ναῷ.Λέγεται δέ,ὅτι ἔρθκνε καὶ περκιτέρω. Κατὰ τὴν κηδείαν γνωστοῦ τινος προσώπου, ἔσχε τὴν μακιαβελικὴν ἰδέαν, νὰ κάμῃ τὸ νεκρὸν νὰ ὁμιλήσῃ καὶ ἃς φανταστῇ τις τὴν φρίκην τῶν παρισταμένων καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν κληρονόμων.

Ἐν τέλει παρατηρητέον, ὅτι παρὰ τὴν ραθυμίαν καὶ ἀγανάκτησιν, ἣν ἡ ἐγγαστριμυθία ἐνέχει, εἶναι καὶ παίγνιον ἀρκετὰ περίεργον καὶ διασκεδαστικόν, δυνάμενον νὰ τέρψῃ μεγάλως μίαν ὁμήγυριν. Τὸ δ' εὐχάριστον εἶναι, ὅτι διὰ μικρᾶς ἐπιτηδειότητος καὶ ὑπομονῆς δύναταί τις εὐκόλως νὰ γίνῃ ἐγγαστρίμυθος καὶ νὰ διασκεδάζῃ πολὺ ἀνωδύνως εἰς βάρος τῶν ἄλλων.

Χ...

ΑΡΧΑΙΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

Ἔρχεται τἀληθὲς εἰς ᾧῶς ἐνίοτ' οὐ ζητούμενον.

Μένανδρος

⋊

Ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι πόλιν πλείω ξύμπασιν ὀρθουμένην ὠφελεῖν τοὺς ἰδιώτας ἢ καθ' ἕκαστον τῶν πολιτῶν εὐπραγοῦσαν, ἀθρόαν δὲ σφαλλομένην. Καλῶς μὲν γὰρ φερόμενος ἀνὴρ τὸ καθ'ἑαυτὸν διαφθειρομένης τῆς πατρίδος οὐδὲν ἧσσον ξυναπόλλυται, κακοτυχῶν δὲ ἐν εὐτυχούσῃ πολλῷ μᾶλλον διασῴζεται.

Περικλῆς

⋊

Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀλήθειαν δι' ἔρωτος ἀνταξίου αὐτῆς δὲν ὀπισθοδρομεῖ καὶ ἐὰν ὁλόκληρος ἡ γῆ τῷ εἶναι ἐναντία. Πρὸς τί δι' αὐτόν. ἐὰν ἐπί τινος ζητήματος ἡ γῆ ὁλόκληρος πλανᾶται ἢ ψεύδεται; Ὁ τίμιος ἄνθρωπος ὑπὲρ πάντα ἄλλον ὀφείλει νὰ φοβῆται ἑαυτόν.

LOUIS BLANC

ΟΙ ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΙ

Ἓν ἀξιοπερίεργον φαινόμενον, ὅπερ παρατηροῦμεν συνήθως εἰς τοὺς μεγαλοφυεῖς εἶνε καὶ ἡ ἀφηρημάδα.

Εἶνε δὲ περίεργον ὄντως, διότι ὁ μεγαλείτερος ἀριθμὸς τῶν ἀφηρημένων εὑρίσκεται μεταξὺ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Καὶ ἰδού :

Ὁ Μπετόβεν εἶχεν ἴσως τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν ἀφηρημάδαν.

Ἔτρωγε καὶ ἔπειτα ἀπὸ μίαν ὥραν αἰφνηδίως ἠρώτα ἀπορῶν :

— Καλὲ, νηστικὸς εἶμαι; Δὲν ἔφαγα σήμερα ; Ἐησμόνησα!

Μίαν φορὰν εὑρισκόμενος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἰωσὴφ Β' ἦτο τόσον ἀφηρημένος, ὥστε ἤρχισε νὰ κτυπᾷ τὴν μουσικὴν ῥάβδον εἰς τοὺς ὤμους τοῦ Αὐτοκράτορος.

Καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἐγέλασε διὰ τοῦτο. Καὶ εἶπεν ἀμέσως εἰς τοὺς παρεστῶτας δικαιολογούμενος :

— Νὰ μιὰν φορὰν, ὅπου ἐκτυπήθην ἀπὸ ἕνα ὑπήκοόν μου, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ μείνῃ ἀτιμώρητος.

⋊

Καὶ ὁ διάσημος μουσουργὸς Σοῦμαν ἦτον ἐπίσης ἀφηρημένος.

Ὅταν εἶχε βυθισθῇ εἰς ρέμβην καλλιτεχνικὴν, τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀποσπάσῃ.

Ἔχανεν ἀκόμη καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ του. Ἐσιῶπα δὲ ἐντελῶς.

Ἓν ἑσπέρας τὸν ἀνέμενον, ὅπως δειπνήσῃ παρὰ τῇ κυρίᾳ Βόγκτ, ἐν Λειψίᾳ, ἡ ὁποία ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ εἶχε κολέσῃ πλείστους διαπρεπεῖς συνδαιτυμόνας.

Ἡ ὥρα τῆς προσκλήσεως εἶχε πρὸ πολλοῦ παρέλθῃ καὶ ὁ Σούμαν δὲν ἐφαίνετο.

— Θὰ ἐλησμόνησε τὴν πρόσκλησίν μου! ἐσκέφθη ἡ κυρία Βόγκτ.

Καὶ ἠναγκάσθη νὰ διατάξῃ, ὅπως ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ἄνευ τοῦ Σούμαν.

Εἰς τὸ τέλος ὅμως τοῦ δείπνου εἰσῆλθε τέλος ὁ Σούμαν.

Ἀφοῦ δὲ ἐχαιρέτισε πάντας δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ διὰ κινήματος τῆς κεφαλῆς, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, διηυθύνθη εἶτα κατευθεῖαν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ ἤρχισε νὰ παίζῃ ἔξοχον συμφωνίαν του.

Ἔπειτα ἐσηκώθη μὲ ὕφος ἀνθρώπου εὐχαριστημένου, ἔκαμεν ἕνα γύρον εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ ἀνεχώρησεν ἀμέσως, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

Ἐνόμισεν ὁ τάλας, ὅτι εἶχε φάγει.

⋊

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον οἱ μουσικοὶ οἱ ἔχοντε τὸ μονοπώλιον τῆς ἀφηρημάδος.

Ὁ διάσημος Παστέρ, ὁ ἀθάνατος μικροβιολόγος, εὑρίσκετο εἰς τὴν Βουργένην, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἑνὸς γαμβροῦ του.

Εἰς τὸ τραπέζι εὑρισκόμενος, μόλις ἔφθασεν εἰς τὰ ἐπιδόρπια, ὁ διαπρεπὴς ἐπιστήμων ἤρχισε νὰ τρώγῃ κεράσια.

Ἀλλὰ πρὶν τὰ φάγῃ ἤρχισε νὰ τὰ πλένῃ ἓν πρὸς ἕν, εἰς ἕνα ποτῆρι μὲ τόσην προσοχήν, ὥστε οἱ οἰκεῖοί του δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσουν τοὺς γέλωτας.

Ὁ Παστὲρ ἔκπληκτος τοὺς παρετήρει ἐπ' ὀλίγον καὶ εἶτα τοῖς λέγει :

— Γελᾶτε, διότι δὲν γνωρίζετε πόσαι ἀκαθαρσίαι εἰμποροῦν νὰ κολλήσουν ἐπάνω εἰς αὐτὰ κεράσια!

Καὶ ἐξακολουθῶν ἀκόμη νὰ πλένῃ τὰ κεράσια, ἤρχισε νὰ τοὺς κάμνῃ ἓν σωστὸν μάθημα μικροβιολογίας καὶ περὶ τῶν κινδύνων, τοὺς ὁποίους τὰ μικρόβια παρουσιάζουν.

Καὶ εἶτα συνεπέρανεν :

— Ἀγαπητά μου τέκνα! Ποτὲ δὲν πλεονάζουν, οὐδὲ περιττεύουν οἱ προφυλάξεις. Κάμνετε ὅ,τι κάμνω ἐγὼ καὶ σᾶς τὸ συμβουλεύω! Πλύνετε πάντοτε προσεκτικὰ τὰ φροῦτα σας καὶ θὰ ἀποφύγετε πολλὰς ἀσθενείας. Μὴ τὸ λησμονῆτε αὐτό. Κάμνετε ὅ,τι κάμνω ἐγώ.

Καὶ ἀφοῦ εἶπε ταῦτα ὁ Παστὲρ ἐβυθίσθη εἰς τὰς σκέψεις του.

Ἔπειτα ἀφηρημένος λαμβάνει τὸ ποτήριον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε προηγουμένως πλύνῃ τὰ κεράσια καὶ εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀφήσῃ τὰ μικρόβια, περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησε προγενεστέρως.

Καὶ διὰ μιᾶς ἔπιε μέχρι πυθμένος τὸ λερωμένον αὐτὸ νερόν!

Πῶς σᾶς φαίνεται ἡ ἀφηρημάδα αὐτή ;

⋊

Καὶ τί νὰ εἴπωμεν περὶ τῶν ἀφηρημένων συγχρόνων σοφῶν μας, οἵτινες θέτουσιν ἀνεστραμμένον τὸ καῖον σιγάρον εἰς τὸ στόματων, ῥίπτουσι τὸν πῖλον των, ἀντὶ νὰ ῥίψωσι τὸ σιγάρον, κάθηνται ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει κάθισμα, χαιρετῶσι τὸ κενὸν, νομίζοντες ἄνθρωπον γνωστὸν ἐνώπιόν των, χάνουν τὴν σειρὰν τῆς ὁμιλίας των καὶ τόσα ἄλλα νόστιμα καὶ περίεργα ;

Κ. Κ...

ΕΧΟΥΝ ΨΥΧΗΝ ΤΑ ΦΥΤΑ;

Πρὸ πενῆντα ἐτῶν ὁ μέγας Δάρβιν — ὁ Κάρολος — ἀνήγγελλεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν περὶ ἐξελίξεως θεωρίαν του. Προχθὲς δὲ ὁ υἱὸς Δάρβιν — ὁ Φράνσις — προεδρεύων τοῦ ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου τοῦ Δουβλίνου, ἀνήγγειλε τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς αἰσθήσεως τῶν φυτῶν, ἐπιβεβαιῶν οὕτω τὸ ἐνιαῖον τῆς ζωῆς — τὴν βάσιν τῆς θεωρίας τοῦ πατρός του.

Ἐκ τῶν μακρῶν αὐτοῦ πειραματικῶν ἐργασιῶν ὁ σοφὸς ἐπιστήμων κατελήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἂν δὲν ἔχουν τὰ φυτὰ ὅμοιον πρὸς τῶν ζώων νευρικὸν σύστημα, ἔχουν ὅμως κάτι ἀνάλογον πρὸς τὴν συνείδησιν, τὴν ψυχὴν τῶν ζωϊκῶν ὄντων.

«Τὰ ἄνθη — εἶπεν ὁ Δάρβιν — δὲν ὁμιλοῦν βεβαίως, οὔτε περιπατοῦν, ἀλλὰ κάτι ἀνάλογον μὲ τὴν αἴσθησιν, τὴν μνήμην, τὴν ἕξιν ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὰ φυτά, ὅπως καὶ εἰς τὰ ζῷα. Δὲν ἠξεύρομεν, ἂν ἔχουν συνείδησιν, ἀλλὰ συμφώνως μὲ τὸ ἐπικρατοῦν παρὰ τῇ ἐπιστήμῃ δόγμα τῆς ἀλληλουχίας (continuity) ὅπως εἰς ὅλους τοὺς ζῶντας ὀργανισμοὺς ὑπάρχει κάτι τι τὸ ψυχικόν, τοιουτοτρόπως καὶ εἰς τὰ φυτὰ ὑπάρχει κάτι τελείως ἀνάλογον καὶ ὅμοιον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον καλοῦμεν παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ συνείδησιν».

⋊

Ὁ Ἄγγλος φυσιοδίφης ἀνέφερε πλεῖσα ὅσα παραδείγματα ἰδιαιτέρων του παρατηρήσεων, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει, ὅτι τὰ φυτὰ ἔχουν μνήμην, ὅτι δὲ παράγονται, ὡς παρ' αὐτοῖς, ὅπως καὶ παρὰ τοῖς ζώοις, ἐντυπώματα μνήμης· αἴσθησις δὲ ἀνάλογος πρὸς τὴν αἴσθησιν τῶν ζώων, ἔν τινι ὅμως βαθμῷ ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ φυτά.

Ὥστε οἱ φυτοφάγοι ἂς μὴ φρονοῦν πλέον, ὅτι ἐξ οἴκτου πρὸς τὰ ζῷα δὲν τρώγουν κρέας καὶ προτιμοῦν φυτικὰς τροφάς διότι καὶ τὰ λάχανα ὅπου ξερριζώνουν καὶ οἱ καρποὶ ὅπου τόσον λαιμάργως καταβροχθίζουν, αἰσθάνονται πλέον ἢ ἧττον πόνον.

Ὁ δὲ νόμος τῆς αὐτοσυντηρήσεως καὶ ἡ τάσις πρὸς παράτασιν καὶ διαιώνισιν τοῦ εἴδους ἔδωσαν καὶ εἰς τὰ φυτὰ κάποιαν αἴσθησιν καὶ κάποιαν δύναμιν ἀντιδράσεως, σιωπηλῆς ἴσως καὶ ἀνεπαισθήτου εἰς τὰ ἀνθρώπινα αἰσθητήρια, πλὴν οὐσιαστικῆς ὁπωσδήποτε.

Δὲν πιστεύομεν δε ν' ἀπέχωμεν πολὺ ἴσως τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν αἱ προβαίνουσαι ἔρευναι τοῦ ἀνθρώπου θ' ἀποδείξωσιν, ὅτι αἱ φυσιολογικαὶ σχέσεις καὶ πνευματικαὶ ἰδιότητες τοῦ ἀνθρώπου, τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν εἶναι πολὺ στενότεραι ἢ ὅσον νομίζομεν.

Π...

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝ

Εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν συνέδριον τοῦ Δουβλίνου πλεῖσται ἐμβριθέστατα ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις ἐξακολουθοῦν νὰ γίνωνται κατ' αὐτάς, ἡ ἀναγραφὴ τῶν ὁποίων πληροῖ στήλας καὶ σελίδας ὁλοκλήρους τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπιστημονικῶν περιοδικῶν. Ἔχουν ὅμως αὗται ἀκραιφνῶς ἐντελῶς ἐπιστημονικὸν χαρακτῆρα, ἀναγόμεναι εἰς λεπτὰ ζητήματα ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν κλάδων· ἀλλὰ τινὲς δὲν στεροῦνται καὶ πρακτικοῦ ἐνδιαφέροντος, ὡς αἱ περὶ ἐφηρμοσμένης χημείας ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, περὶ πλουτοπαραγωγικῶν μέσων, περὶ βελτιώσεως τῶν ὅρων τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ κτλ.

Ἀποσπῶμεν δὲ τὸ ἑξῆς ἀξιοπερίεργον καὶ πολὺ ἄξιον μελέτης καὶ παρατηρήσεως :

Εἰς ἄκρον ἐνδιαφέρουσα ἦτον ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ διακριτικοῦ φυσιοδίφου Λότζ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐν τῇ γεωργίᾳ. Ὁ σοφὸς ἐπιστήμων ἀνέφερεν, ὅτι ἐκ τῶν γενομένων εἰς εὐρυτάτην κλίμακα μελετῶν καὶ παρατηρήσεών του προκύπτει, ὅτι ἡ ἐκκένωσις θετικοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς περιοχὴν κήπου ἢ ἀγροῦ, ὑπὸ ὡρισμένας συνθήκας, συντελεῖ τὰ μάλιστα εἰς τὴν τελειοτέραν καὶ ταχυτέραν ἀνάπτυξιν τῶν προϊόντων τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ. Ἰδίως δὲ εἰς τὰς ἡμέρας ἐκείνας καθ' ἃς ὁ ἥλιος δὲν ἐπιδρᾷ ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς φυτικῆς ζωῆς, ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶνε ἀπαραίτητος, ὅπως μὴ ἀναστέλληται καὶ δυσχεραίνηται ἡ ἀνάπτυξις τῶν φυτῶν.

Τὸ πόρισμα τοῦτο εἶναι πολὺ ἄξιον μελέτης παρ' ἡμῖν, ὅπου συνήθως ἡ ἔλλειψις ἡλίου ἐν ὥρᾳ χειμῶνος καὶ ἡ ὑπὸ τὰ δένδρα παρὰ τοὺς τοίχους σκιὰ ἐμποδίζουσι τὴν τελείαν ἀνάπτυξιν τῶν φυτῶν καὶ καρπῶν.

ΤΟ ΟΞΥΓΟΝΟΝ ΕΝ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΗ

Ὁ Γάλλος φυσικὸς Λεξὰντρ κατόπιν πειραμάτων του ἐν τῇ Μεσογείῳ ὅπως ἐξακριβώσῃ τὴν ἐν τῷ θαλασσίῳ ὕδατι ὑπάρχουσαν ποσότητα τοῦ ὀξυγόνου, εὗρεν ὅτι αὕτη κυμαίνεται μεταξὺ 16—19 κυβ. ἑκατοστομέτρων ἐν μιᾷ λίτρᾳ ὕδατος. Ἡ περιεκτικότης αὕτη δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς τριχυμίας. Αὐξάνεται ὅμως ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τῆς ἡλιακῆς θερμότητος. Παρετηρήθη δ' οὕτω ὅτι 3 ὥρας μετὰ τὴν πλημμύραν συμπίπτουσαν μὲ τὴν μεγαλειτέραν θερμοκρασίαν τῆς ἡμέρας τὸ ὀξυγόνον τῆς θαλάσσης φθάνει τὸ μέγιστον τῆς ποσότητός του. Τὸ δ' ἐλάχιστον σημειοῦται 2 ὥρας μετὰ τὴν ἀμπωτίδα, τὴν 4 πρωινήν, ὅτε ἡ θερμοκρασία εἶνε ἐπίσης ἐλαχίστη.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Μία πρόχειρος Λουγδουνικὴ λάγηνος

Ἰδοὺ καὶ ἕτερον πρόχειρον πείραμα παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ, ἀπομιμήσεως ἐν σμικρῷ τῆς Λουγδουνικῆς Λαγήνου.

Λάβετε ἓν ὑάλινον δοχεῖον, ὅπερ πληροῦτε κατὰ τὰ δύο τρίτα διὰ σφαιριδίων κυνηγίου (σκαγίων), ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτῶν ἐμπήγετε ἓν

κοχλιάριον τοῦ καφέ, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ ἄνωθι σχήματι. Ἐὰν δὲ τὰ ἀντικείμενα ταῦτα εἶσιν ἐντελῶς ξηρά, ἔχομεν ἤδη μίαν ἐξαίρετον Λουγδουνικὴν Λάγηνον.

Ἤδη ὑπολείπεται νὰ πληρώσωμεν ταύτην καὶ τοῦτο πράττομεν δι' ἠλεκτροφόρου δίσκου, ὃν περιεγράψαμεν εἰς προγενέστερον φύλλον καὶ ἰδοὺ πως: Ἐνῷ ἄτομόν τι θὰ ἐγγίζῃ τὸ ἄκρον τοῦ δίσκου καὶ θὰ ἐγείρῃ τὸν χάρτην, ἕτερον πρόσωπον, κρατῶν τὸ ὑάλινον δοχεῖον ἐκ τοῦ βάθους θὰ πλησιάσῃ τοῦτο εἰς τὸν δίσκον, εἰς τρόπον ὥστε ὁ σπινθὴρ νὰ ἐκραγῇ εἰς τὸ ἄκρον τῆς λαβῆς τοῦ κοχλιαρίου.

Οὕτως ἡ μικρά μας λουγδουνικὴ λάγηνος θὰ πληρωθῇ ἠλεκτρισμοῦ διὰ μέσου μερικῶν διαδοχικῶν τοιούτων σπινθήρων καὶ δυνάμεθα τότε ν' ἀπολαύσωμεν μικρὰν ἐκκένωσιν αὐτῆς, εἴτε παρουσιάζοντες τὴν λουγδουνικήν μας ταύτην λάγηνον εἰς τὸν δίσκον, εἴτε παρουσιάζοντες αὐτὴν εἰς τὴν χεῖρα μας.

Φ,Π.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Πῶς καθίσταται ὁ οἶνος παλαιός.

Ἄλλοτε διὰ νὰ καταστήσουν τὸν οἶνον παλαιόν, ἠρκοῦντο ἀφίνοντες αὐτὸν ἐπί τινα ἔτη ἐν τῷ ὑπογείῳ καὶ ἐντὸς ἐσφραγισμένων φιαλῶν. Σήμερον δὲν γίνεται πλέον τοῦτο εἰς Εὐρώπην καὶ ἰδοὺ πῶς πράττουν ἐκεῖ.

Τοποθετοῦν τὰς φιάλας ἐν τινι κιβωτίῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ θέτουν κάτωθι προγενεστέρως ἀρκετὴν ποσότητα κόνεως γαιανθράκων. Ἐκ τῆς αὐτῆς δὲ κόνεως κατόπιν πληροῦσι τὰ μεταξὺ τῶν φιαλῶν κενὰ καὶ μετὰ τοῦτο καλύπτουσιν ἐντελῶς καὶ αὐτὰς διὰ τῆς αὐτῆς κόνεως καὶ κλείουσι τὸ κιβώτιον.

Μετὰ ἓν ἔτος ἤτοι ὁπόταν ὁ γαιάνθραξ λάβῃ καιρὸν νὰ παράσχῃ τὴν ἐνέργειαν του, ὁ οἶνος σας θὰ ἦναι τόσον καλός, ὡς νὰ εὑρίσκετο ἐπὶ δεκαετίαν ἐν ταῖς φιάλαις.

Πῶς ξηραίνονται τὰ βεβρεγμένα ὑποδήματα.

Δὲν ὑπάρχει σχεδὸν ὀχληρότερον τοῦ νὰ εἶναι τις ὑπόχρεως νὰ περιβάλλῃ τὰ ὑποδήματά του ἢ πεδιλά του βεβρεγμένα προγενεστέρως ἐκ τῆς βροχῆς. Ταῦτα τότε οὐ μόνον συστέλλονται καὶ στενεύουν, ἀλλὰ καὶ παγώνουν τοὺς πόδας. Ἰδοὺ δὲ τρόπος νὰ διορθώσῃ τις τὸ κακόν: Ὅταν ἐξάγετε τὰ ὑποδήματά σας, πληρωσατε αὐτὰ ἐκ ξηρᾶς βρώμης, ἥτις ἔχει τὸ ἰδίωμα νὰ ἀπορροφᾷ τὴν ὑγρασίαν καὶ θὰ φουσκώνῃ ἐκ ταύτης, χωρὶς νὰ σκληρύνῃ ποσῶς τὸ δέρμα τοῦ ὑποδήματος.

Τὴν ἐπαύριον ἐξάγετε τὸ χόρτον, τὸ ὁποῖον τοποθετεῖτε πλησίον πυρᾶς, ἵνα ξηρανθῇ καὶ τὸ μεταχειρίζεσθε τὸ ἑσπέρας ἐκ, νέου ἂν θέλετε.

Πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀέρος.

Νὰ διατηρήσῃ τις τὸν ἀέρα ἀπολύτως καθαρὸν εἶναι ἀδύνατον, ἀλλὰ σχετικῶς, εἶναι δυνατόν.

Ἀερίσατε τὸ δωμάτιον τὴν πρωίαν ἐπί τινας στιγμάς, ἐὰν ἡ ὑγεία τοῦ ἀσθενοῦς ἐπιτρέπῃ. Μετὰ τοῦτο τοποθετήσατε ἐν τινι γωνίᾳ τοῦ δωματίου καὶ ἐντὸς δοχείου ποσότητα μέχρι 12 λιτρῶν ἀσβέστου μετὰ ξυλάνθρακος.

Το μίγμα αὐτὸ θ' ἀπορροφήσῃ τὸ ἐν τῷ δωματίῳ μίασμα.

Τοῦτο δύναται νὰ γίνεται καὶ εἰς δωμάτια μὴ ἀσθενῶν καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἐφ' ὅσον θεωρεῖτε ἀναγκαῖον τοῦτο.

Ἡ ἀρετὴ εἶναι ὅπως ἡ ἐπιστήμη, οὔτε πωλεῖται, οὔτε κρύπτεται, οὔτε ἐκδηλοῦται, ἀλλ' εὑρίσκεται ἐκεῖ ὅπου λάμπει καὶ θαμβόνει.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπλάσθη διὰ νὰ χαθῇ μετὰ θάνατον καὶ ἀπόδειξις ἐκ τούτου τὸ ἀπέραντον κενόν, ὅπερ ἀδυνατεῖ νὰ διατρέξῃ, ἂν δὲν ἀπαλλαχθῇ τοῦ σώματός του διὰ τοῦ θανάτου.

Φρίκ.

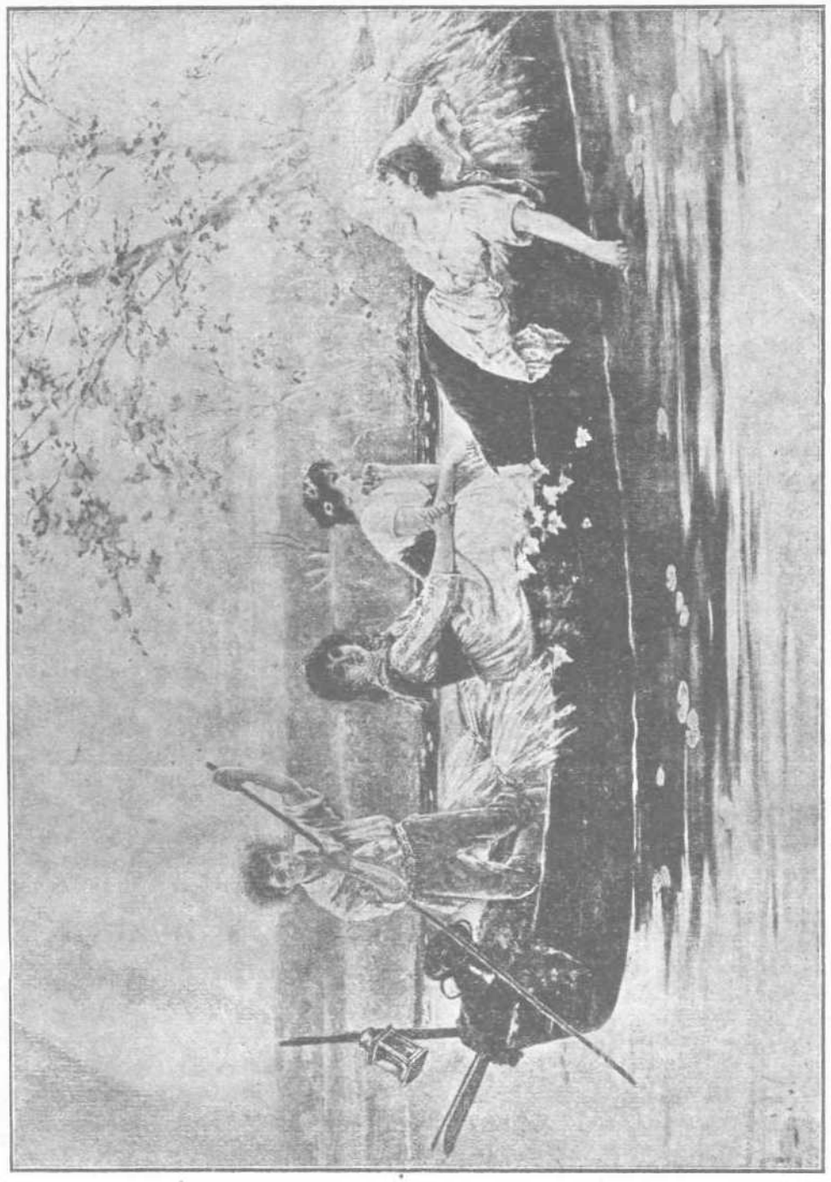

ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀν ὑπάρχει ἐπιτρεπόμενη ἀναψυχὴ τῆς διανοητικῆς ἐργασίας, ἀποτελεῖ καὶ διαδεδόσεως κατάστασιν ἐπιτυχοῦς καὶ ἱκανοποιητικῆς ἐργασίας.

ΑΝΑ ΤΟΝ ΠΟΝΤΟΝ

(Εἷς θαυμάσιος γῦρος)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Καὶ τοῦτο διήρκεσεν ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας,ὅπου ἀναγκαστικῶς ἔμεινα εἰς Βατοὺμ καὶ μὲ τὴν ὡραίαν ὄντως συναναστροφὴν τοῦ κ. Λυκιαρδοπούλου,ὅστις εἶναι ὁμολογουμένως μία ἀπόλαυσις, πολυμαθής, ποιητής, φιλόλογος, γλωσσομαθής, ἐγκυκλοπαιδικός, φυσιολόγος, καὶ διασκεδαστικὸς εἰς τὰς συναναστροφάς του, διηρχόμεθα εὐαρέστως τὰς ὥρας τῆς ἀνίας μας ἐκεῖ συνομιλοῦντες περὶ πολλῶν ἀντικειμένων.

Τὸ Βατοὺμ εἶναι ἡ τελευταία παράλιος πόλις τῆς ὑπερκαυκασίας Ῥωσσίας καὶ ἡ πρώτη τῆς Ἀσιατικῆς Ῥωσσίας, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Μαύρης θαλάσσης κειμένη, μὲ τοπικὸν πληθυσμὸν 23,500 ἐγγ.κατοίκων καὶ μὲ περίχωρα 44,000. Εἶναι δὲ λιμὴν ἀρκετὰ σημαντικὸς διὰ τὴν ἐξαγωγὴν μεγάλων ποσοτήτων πετρελαίων καὶ διαφόρων μεταλλικῶν οὐσιῶν. Τὸ δὲ κλίμα τοῦ Βατοὺμ παραδόξως δὲν εἶναι ὑγιεινόν, μολονότι τυγχάνει εὔκρατον. Ἐν τούτοις αἱ συνεχεῖς καὶ διαρκεῖς βροχαὶ καὶ τὰ ἄφθονα καταρέοντα ὕδατα καθιστῶσι τὸ ἔδαφος γόνιμον· ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν αὐτῶν ὀλίγον ἐπιδίδονται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Εἰσὶ τοὐναντίον ὀρεσίβιοι καὶ φιλοπόλεμοι. Ὡς ἐκ τούτου τὸ Βατοὺμ κατέστη πόλις ἐμπορικὴ καὶ ἰσχυρά. Ὁ τόπος αὐτὸς λοιπὸν παράγει πετρέλαιον, ἐκ τοῦ Βακοὺ ἰδίως προερχόμενον, κασσίτερον εἰς φύλλα, μόλυβδον, χάλυβδον, χαλκόν, πορτοκάλια καὶ λεμόνια.

Τὸ Βατοὺμ ὑπῆρξεν ἄλλοτε παρὰ Ῥωμαίοις σπουδαῖος στρατιωτικὸς σταθμὸς (Βαθὺς) ἐξ οὗ καὶ τὰ ὀλίγα ἐν τάφοις συναντώμενα ῥωμαϊκὰ τῆς ἐποχῆς ταύτης εὑρήματα. Ὑπὸ τοὺς Τούρκους δὲ τὸ μέρος τοῦτο διετέλεσεν ἀπὸ τοῦ ΙΕ'. μέχρι τοῦ 10'.αἰῶνος ὅτε τῷ 1878 ἡ Συνθήκη τοῦ Βερολίνου παρεχώρησεν αὐτὸ κατόπιν πολέμου εἰς τοὺς νικητὰς Ῥώσσους.

Τὴν μεσημβρίαν ἀφήσαντες τὸ ζατρίκιον μετέβημεν μετὰ τοῦ κ. Λυκιαρδοπούλου εἰς τὸ φαγητόν,καταβροχθίσαντες τὴν ὡραίαν καὶ εὐτραφῆ, ὡς ἔλεγεν, ὄρνιθα,μετὰ εὐγέστου ζύθου καὶ εἶτα ἀνεπαύθημεν ὀλίγον· μεθ' ὃ ἐπαίξαμεν ἐκ νέου ζατρίκιον καὶ τὸ ἑσπέρας συνεφάγομεν πάλιν ὁμοῦ μπριζόλες μετὰ ζύθου, διότι ὁ οἶνος δὲν ἦτο καλὸς καὶ μετὰ τοῦτο, ἀφοῦ συνεζητήσαμεν ἐπ' ἀρκετόν, μετέβημεν νὰ κατακλιθῶμεν, διότι ὡς προεῖπον, δὲν εἴχομεν τί νὰ κάμωμεν μὲ τὸν ἄθλιον αὐτὸν καιρόν.

Τὴν ἐπαύριον ἡ αὐτὴ κατάστασις. Ἔβρεχεν ὁμοιοτρόπως. Ἐν τούτοις, ἔλαβον ἄμαξαν καὶ ἤρχισα τὰς ἐπισκέψεις μας, ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ προξένου, ἐν συνοδείᾳ μετὰ τοῦ κ. Λιακιαρδοπούλου, ὅστις, ὡς ξένος καὶ αὐτός, ἐξέφρασεν τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ μὲ συνοδεύσῃ. Καὶ οὕτως ἔλαβον τὸν καιρὸν νὰ ἴδω ἐν βροχερᾷ καταστάσει τὴν πόλιν, ἥτις ὁμολογουμένως παρουσιάζει ὄψιν μεγαλοπόλεως, διότι καὶ οἰκοδομὰς μεγάλας καὶ ὡραίας ἔχει καὶ δὴ ὁδοὺς κανονικάς, ὡραίας καὶ εὐπροσώπους καὶ μετὰ δενδροστοιχιῶν εἴς τινας ἐξ αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ ἕνα κῆπον οὐχὶ ἀξιοκατακρόνητον παρὰ τὴν παραλίαν ἡ πόλις αὕτη κέκτηται μὲ θέαν πρὸς τὴν θάλασσαν μαγευτικωτάτην καὶ λαμπροτάτην. Ἐπίσης δὲ ἐπιμήκη καὶ θεαματικὴν ἔκτασιν ἀξιόλογον ὁ κῆπος οὗτος ἀρκετὰ εὐάρεστον ἔχει.

Ἀφοῦ δὲ παρεμείναμεν ἐπ' ἀρκετὸν παρὰ τῷ προξένῳ μας, κ. Μομφεράτῳ, μεθ' οὗ εἴπομεν ἀρκετὰ περὶ τοῦ Βατοὺμ, τῆς ὁσημέραι καταπτώσεως τοῦ ἑκεῖσε Ἑλληνικοῦ στοιχείου καὶ τῆς τελευταίας του διαμονῆς ἐν Μασσαλίᾳ, παρατηρήσαντες, ὅτι δὲν ἀνεμένομεν τοιαύτην κλιματολογικὴν κατάστασιν νὰ ἴδωμεν ἐνταῦθα καὶ μᾶς παρηγόρησεν, ὅτι ἐνέχει καὶ γόητρον καὶ τὰς ὡραίας του ἡμέρας τὸ Βατοὺμ, μολονότι ὀλίγος καιρὸς ἀριθμεῖται ἀπὸ τῆς ἐλεύσεώς του ἐνταῦθα, ἀπεχαιρετήσαμεν αὐτὸν καὶ μετέβημεν παρὰ τῷ κ.Σισμάνωφ,μεγαλεμπόρῳ καὶ τραπεζίτῃ.

Εὕρομεν αὐτὸν ἐν τοῖς γραφείοις του μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων του, τοῦ γαμβροῦ του,ὡς σύμβοηθοῦ του καὶ τῆς ὡραίας πυρᾶς του, διότι ἐκ τῆς διαρκοῦς βροχῆς ἐπεκράτει ψῦχος ἐν αὐτοῖς. Μὲ παρετήρει μετὰ προσοχῆς, ἀπορῶν διὰ τὴν ἰδιότητά μου. Διετέλει ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνδρομητὴς τῆς Φύσεως, ἀλλὰ δὲν ἐγνωριζόμεθα.

— Πρίντεζης, τοῦ λέγω, διευθυντὴς τῆς «Φύσεως», καὶ Λυκιαρδόπουλος, κάτοικος Τυφλίδος.

— Χαίρω πολύ, μοὶ ἀπαντᾷ, σφίγγων μοι μετ' ἀποριας τὴν χεῖρα καὶ παρατηρῶν με προσεκτικῶς. Ὁρίστε, καθήσατε καὶ μᾶς προσφέρει καθίσματα πλησίον του.

— Διὰ νὰ μὴ εἶσθε καὶ πολὺ πλησίον τῆς πυρᾶς, μοὶ λέγει, καὶ τί δυνάμεθα νὰ σᾶς προσφέρωμεν, καφὲ ἢ προτιμᾶτε τέϊον ;

— Εὐχαριστοῦμεν πολύ, τῷ ἀπαντῷ, τέϊον προτιμῶμεν καλήτερον.

— Καὶ πότε ἤλθατε εἰς τὴν πόλιν μας ;

— Ἀπὸ προχθές, ἀλλὰ μὲ αὐτὴν τὴν βροχὴν σήμερον ἀπεφάσισα νὰ ἐπισκερθῷ τοὺς συνδρομητάς μου, ἀρχίσας ἀπὸ ὑμᾶς.

— Καὶ πῶς εὑρίσκετε τὸ μέρος μας;

— Ἕως ὥρας ἀθλιέστατον, μολονότι δὲν εἶδον ἔτι ἢ βροχὴν, λάσπην καὶ τὴν παραλίαν.

Δὲν θ' ἀποκομίσετε καλὰς ἐντυπώσεις, ἀπὸ τὸ Βατοὺμ, κ. Πρίντεζη, ἄλλως τε εὑρισκόμεθα καὶ εἰς πολὺ κακὴν ἐποχήν.

— Ναί, τὸ παρατηρῶ, ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Ῥωσσίας.

— Ἐδῶ ὅμως εὑρισκόμεθα ἀπό τινων ἐτῶν

εἰς χειρότερον σημεῖον καὶ ἐνῷ ἄλλοτε ἠριθμοῦντο πολὺ περισσότεροι Ἕλληνες καὶ ἤκμαζον, ἤδη ἐμείναμεν πολὺ ὀλιγώτεροι. Καὶ θὰ σᾶς ἔχωμεν πολλὰς ἡμέρας ἐδῶ, κ. Πρίντεζη.

— Ἀγνοῶ, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν καιρὸν καὶ τὸ ἀτμόπλοιον, ἂν θὰ εὕρω, νὰ ἐξακολουθήσω τὸν γῦρον τῆς Μαύρης θαλάσσης, ἄλλως θὰ ἐπιστρέψω εἰς Ὀδησσόν.

— Τότε θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ περάσητε αὔριον καὶ ἀπὸ τὸ σπῆτι, νὰ σᾶς ἴδωμεν καλήτερον, διότι ἐπιθυμεῖ πολὺ ἡ κυρία μου νὰ σᾶς ἴδῃ, εἶναι καταγοητευμένη ἀπὸ τὸ περιοδικόν σας. Ἑορτάζει δὲ αὔριον καὶ ὁ γαμβρός μου.

— Εὐχαρίστως, αὔριον θὰ ἔλθω καὶ οἴκοι νὰ σᾶς χαιρετήσω.

Ὁ κ. Σισμάνωφ, μεσῆλιξ, σοβαρὸς καὶ πιστὸς τοῦ Ἑρμοῦ ὀπαδός, προσηνής, ἐγκυκλοπαιδικὸς καὶ πρακτικώτατος καθ' ὅλα ἔν τε τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῷ κοινωνικῷ βίῳ, εἰς ἄκρον δὲ φίλεργος καὶ τιμιώτατος, ἀπεσπάσατο τὴν ἐκτίμησιν ὅλου τοῦ ἐκεῖσε κόσμου, διατελεῖ δὲ μέλος καὶ σύμβουλος πολλῶν Τραπεζῶν καὶ συλλόγων. Κατάγεται δ'ἐκ τῆς Ἀσίας τοῦ Εὐξείνου, μολονότι δὲ δὲν κατέγινε παιδιόθεν εἰς μεγάλας σπουδάς, ἐν τούτοις εἶναι ἐμβριθὴς καὶ γνώστης πολλῶν πραγμάτων.

Τὴν ἐπαύριον μετὰ μ. μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπως χαιρετήσω τὴν Κυρίαν του καὶ τὸν ἑορτάζοντα γαμβρόν του. Ἔχει ἀξιόλογον σύζυγον, εὐγενεστάτην καὶ λογιωτάτην, μὲ παρησιαστικὸν ἀμαζῶνος, ἔκφρασιν ἐμβριθοῦς καὶ σύνεσιν Ἀθηνᾶς. Μοὶ ἔκαμεν δὲ ἐντύπωσιν τὸ σοβαρὸν λεκτικόν της, αἱ διάφοροι κρουνηδὸν ποικίλαι ἐρωτήσεις της περὶ πολλῶν καὶ παντοίων ἀντικειμένων καὶ ὁ πόθος της νὰ πληροφορῆται τὰ πάντα.

«Μέγας πόθος πρὸς ἀπόκτησιν ὠφελίμων γνώσεων» διενοήθην.

— Καὶ ταξειδεύετε πάντοτε, κύριε Πρίντεζη ; μ' ἐρωτᾷ.

— Ὄχι, κυρία, δὶς τοῦ ἔτους.

— Λαμπρὸν περιοδικὸν ἐκδίδετε, κ. Πρίντεζη, καὶ σεῖς τὸ γράφετε ;

— Μάλιστα, τί ἰδίως σᾶς ἀρέσουν ;

— Τὰ ταξειδιά σας ἰδίως καὶ τὰ πνευματιστικά. Μὰ εἶναι ἀληθῆ ; τὰ πιστεύετε καὶ σεῖς ; Σᾶς παρακολουθῶ πιστῶς.

— Πῶς ὄχι, ἀφοῦ τὰ βλέπω καὶ τὰ γράφω.

— Καὶ πῶς ἐνθυμεῖσθε ὅσα γράφετε, κρατεῖτε σημειώσεις ;

— Ὄχι, ὅπως μὲ βλέπετε καὶ ὁμιλοῦμεν.

— Καὶ μήπως θὰ τὰ γράψετε καὶ αὐτά ;

— Ναί. Σκοπαύω νὰ γράψω περὶ Βατοὺμ.

— Ποίαν ἰδέαν ἔχετε ;

— Ὄχι καλήν. Εἶναι πόλις ἄνευ χάριτος, κάπως ἐμπορική, ὀλίγον ἀγρία, πολὺ βροχόλουστος καὶ εἰς ἄκρον μελαγχολική.

— Ἔχετε δίκαιον. Ἡμεῖς ἐσυνειθίσαμεν. Πότε ἀναχωρεῖτε ;

— Ἅμα παύσῃ ἡ βροχή, κυρία.

— Πολλάκις διαρκεῖ ἐπὶ μῆνας.

— Ποῦ ἐσπουδάσατε κυρία Σισμάνωφ, φαίνεται κατεγείνατε πολὺ εἰς τὰ γράμματα.

— Δυστυχῶς ὄχι, κύριε Πρίντεζη, διότι εἰς τὰ μέρη μας δὲν ὑπῆρχον καλὰ σχολεῖα εἰς τὴν ἐποχήν μας τότε.

— Καὶ ἐν τούτοις φαίνεσθε ἐγγράμματος, φιλόμουσος καὶ πολυμαθής.

— Καὶ δὲν ἐρωτᾶτε, ἀφίνει διόλου τὰ βιβλία ἀπὸ τὰ χέρια της, ὑπέλαβεν ὁ κ. Σισμάνωφ, ἀκαταπαύστως καταγίνεται μελετῶσα.

— Μοῦ ἀρέσουν πολὺ τὰ βιβλία καὶ περιοδικὰ καὶ πρὸ πάντων τὸ ἰδιδικόν σας. Ἔχει δὲ ὡραῖα καὶ περίεργα πράγματα.

Καὶ ἀφοῦ εἴπομεν ἔτι ἀρκετὰ μετὰ τῆς κυρίας Σισμάνωφ, τῆς θυγατρός της καὶ τοῦ γαμβροῦ της ἀπεχαιρέτησα αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθον εἰς τὸ καφενεῖον, ὡς πάντοτε, διότι ἔβρεχε διαρκῶς καὶ ἀφοῦ ἐπαίξαμεν ὀλίγον τάβλιον μετὰ τοῦ κυρίου Λυκιαρδοπούλου, πάλιν μετέβημεν εἰς τὸ δεῖπνον, ὅπου εὕρομεν καὶ ἄλλην καλὴν συντροφαίν καὶ ἐκεῖθεν, ἀφοῦ εἴπομεν διάφορα ἀστεῖα καὶ σοβαρά,ἀπήλθομεν εἰς τὰ δωμάτια πρὸς ἀναζήτησιν ἡσυχίας, γαλήνης καὶ ὕπνου.

Τὴν ἐπαύριον ἐπεσκέφθην μὲ τὴν βροχήν, ἐννοεῖται πάντοτε, διότι ἐξηκολούθει νὰ βρέχῃ, τοὺς κυρίους Νικηφόρον Νικηφορίδην καὶ Ἀριστ. Δημητριάδην, μεγαλεμπόρους, ἐν Βατοὺμ. Δὲν ἐπίστευον νὰ εὕρω ἐνταῦθα τοσοῦτον μεγάλα καὶ πολυτελῆ ἐμπορικὰ ἑλληνικὰ καταστήματα καὶ τοσοῦτον καλῶς μεμορφωμένους καὶ ἀνεπτυγμένους ὁμογενεῖς μας ἐμπόρους ἐν τοιαύτῃ χώρᾳ. Ὁ Ἕλλην,ὡς εἰκός, ἐν ἐδάφει καρποφόρῳ εἶνε γενναῖος, τολμηρὸς καὶ ἐπιχειρηματίας· ἀναπτύσσεται δ'εὐκόλως καὶ ἐπιτυχῶς καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ἐν ἁπάσῃ τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς μεγάλοις εὐρωπαϊκοῖς κέντροις ὁμογενεῖς μας κατέχοντας διὰ τοῦ πλούτου των καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ των πνεύματος τὰ σκῆπτρα τῆς τε ἐμπορικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου.

Ὁ κ. Νικηφορίδης εὐγενὴς καὶ προσηνέστατος, φιλομαθὴς καὶ φιλοπρόοδος ταξειδεύει συχνάκις καὶ εἰς Εὐρώπην καὶ ἐννοεῖ νὰ παρακολουθεῖ καὶ τὴν φιλολογικὴν πρόοδόν μας, ἀγαπῶν νὰ ἀναγινώσκῃ κάποτε ὠφέλιμα ἔργα.

Ὁ κ. Ἀρ. Δημητριάδης τοὐναντίον μᾶλλον ἴσως πολυάσχολος, δὲν εὐκαιρεῖ ἢ μᾶλλον δὲν ἐσυνήθισε ν' ἀναγινώσκῃ καὶ ἀγαπᾷ νὰ συζητῇ ἐργαζόμενος ἢ μᾶλλον νὰ ἐργάζεται συζητῶν, καθόσον παρετήρησα, συνομιλήσαι δὲν ἔλειπον παρ' ἑαυτῷ καὶ ἐμὲ δὲ παρεκάλει ἐπανειμένως νὰ παραμείνῳ εἰσέτι,διὰ νὰ συνδιαλεγόμεθα, ὅτε ἐν τέλει τῷ παρετήρησα:

— Ἴσως διασκεδάζετε περισσότερον εἰσπράτ-

τοντες νὰ συνομιλῆτε, διότι οὕτως ἡ ἀπόλαυσις καθίσταται ὡραιοτέρα.

Καὶ ἀφῆκα εἰς τὴν τύχην των τοὺς μεγαλεμπόρους τούτους εὐτυχεῖς μετὰ τῶν μεγάλων καταστημάτων των, ἐν οἷς πληθὼρα κόσμου δὲν ἔπαυε προσερχομένη καὶ συναλλασσομένη, εὐχηθεὶς αὐτοῖς καλλιτέραν τύχην καὶ πρόοδον καὶ ἀπῆλθον σὺν τῇ βροχῇ, πρὸς ἀντάμωσιν ἐν τῷ καφενείῳ τοῦ κ. Λικιαρδοπούλου, ἵνα παίξω μετ' αὐτοῦ καὶ πάλιν τὸ τάβλι.

Ἡ περίστασις αὕτη ἄλλοτε μοὶ εἶναι ὀχληρὰ καὶ ἀνουσία, ἴσως δὲ καὶ ἀξιόμεμπτος, διότι τὸ νὰ κάθηταί τις εἰς τὸ καφενεῖον, νὰ χάνῃ τὸν καιρόν του παίζων, ὀνειροπολῶν ἢ καὶ συνδιαλεγόμενος περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων καὶ μὴ χρησιμοποιῶν αὐτὸν εἰς ἐργασίαν ἢ ὠφέλιμον ἀπασχόλησιν, εἶναι οὐ μόνον ἀσυγχώρητον, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιον. Κατὰ τὴν περίστασιν ὅμως αὐτήν, ὅπου ἐπὶ δεκαήμερον διέμεινα εἰς Βατοὺμ καὶ ἀκαταπαύστως ἔβρεχεν, οἱ δὲ δρόμοι ἦσαν ἐλεεινοὶ καὶ ἀδιάβατοι σχεδὸν ἐκ τῶν ὑδάτων καὶ τῆς ἰλύος, βεβαίως ἡ διαμονὴ τῶν ξένων ἐν τῷ καφενείῳ εἶναι λίαν ὠφέλιμος, σωτήριος καὶ διασκεδαστικωτάτη. Καὶ ὡς φαίνεται, εἶχον δίκαιον οἱ ἐπινοηταὶ τῶν καφενείων καὶ ταβλίων.

Τὴν ἐπαύριον ἐπεσκέφθην καὶ τὸν κ. Μιχ. Ράγγον ἐκ τῶν συνδρομητῶν μας, λαμπρότατον καὶ εὐγενέστατον νέον, ἔμπορον μὲ εὐχάριστον συναναστροφήν, μολονότι ὀλιγόλογον καὶ ἐπιχειρηματικώτατον, παρ' ᾧ ἔμεινα ἐπ' ἀρκετὸν μετὰ τοῦ κ. Λυκιαρδοπούλου μεταβάντες παρ' αὐτῷ καὶ εἶτα ἐπισκεφθέντες καὶ ἄλλους τινάς, τὴν ἐπαύριον τὸ μεσοσύκτιον, συνοδευθεὶς ὑπὸ τοῦ φίλου μου τούτου, μεθ' οὗ τόσον εὐαρέστους ὥρας διήλθομεν ὁμοῦ ἐν γεύμασιν, ὁμιλίαις καὶ παιγνίοις, ἐπεβιβάσθην τοῦ διὰ τὴν Ὀδησσὸν ἀπερχομένου ἀτμοπλοίου τῆς γραμμῆς καὶ ἀπῆλθον ἐκεῖσε, διελθὼν ἐκ νέου τὴν αὐτὴν ἀκτὴν καὶ τὰς αὐτὰς πόλεις μὲ πολὺ εὐχάριστον ταξείδιον μέχρις Ὀδησσοῦ.

Ἐνταῦθα παρέμεινα εἰσέτι ὀλίγας ἡμέρας μέχρι τῆς ἐξευρέσεως καταλλήλου μέσου ἀναχωρήσεως, καθόσον ἕνεκα τῆς ἐξαπλώσεως τῆς χολέρας, δὲν προσήγγιζον ἐν Ρωσσίᾳ ξένα ἀτμόπλοια. Διῆλθον ὅμως καὶ ταύτας λίαν εὐαρέστως παρὰ τοῖς κυρίοις Ἀδελφοῖς Παυλίδου καὶ Κλεάνθῃ Κούλογλου, παρ' οἷς μετέβκινον συχνάκις.

Ὁ κ. Κλ. Κούλογλου εἷς ἐκ τῶν καλλειτέρων ὁμογενῶν μας, τραπεζίτης καὶ μεγαλέμπορος, τυγχάνει φίλος πολύτιμος καὶ ἐκ τῶν σπανίων πατριωτῶν. Ἔχει δὲ καρδίαν εὐγενεστάτην καὶ συμπαθεῖ πολὺ πρὸς τὴν φιλολογίαν μας καὶ τὴν ἑλληνικὴν πρόοδον. Ἀνεδείχθη ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ εἶναι ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων, φθάσας διὰ τῆς φιλεργείας, φιλοπονίας καὶ φιλοτιμίας του εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα τοῦ ἐμπορίου. Ἀπελθὼν παιδιόθεν ἐκ τῆς πατρίδος του Μικρᾶς Ἀσίας, κατέφυγε τὸ πρῶτον εἰς

Ο κ. ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ

Ἤπειρον, εἰς τὰ Ἰωάννινα, ὅπου ἐδοκίμασε τὰς πικρίας τοῦ ξενικοῦ βίου καὶ ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναποφεύκτου προαγωγῆς του διὰ τῆς διαρκοῦς ἐργασίας καὶ ὑπομονῆς. Ἐκεῖθεν διὰ τῶν μικρῶν οἰκονομιῶν του ἦλθεν εἰς τὴν Ρωσσίαν, διὰ νὰ εἶναι πλησίον τῆς πατρίδος καὶ διότι τὸ ἐμπόριον τῶν σιτηρῶν ἐνταῦθα τότε εὑρίσκετο εἰς ἐπίζηλον σημεῖον καὶ ἐργασθεὶς μετὰ σθένους καὶ ζήλου, ἀνεπτύχθη, κερδίσας ἀρκετὰ καὶ ἤδη ἀπολαμβάνει τοὺς καρποὺς τῶν κόπων καὶ θυσιῶν του, μὴ ἀποκάμνων ἐν τούτοις πάντοτε ἐργαζόμενος καὶ ἐπιμελούμενος τῆς ἑλληνοπρεποῦς ἀγωγῆς τῶν ἀγαπητῶν τέκνων του. Ἔχει δὲ σύζυγον ἐπίσης φιλότιμον, ἀκούραστον, εὐγενεστάτην καὶ ἑλληνοπρεπεστάτην. Ὁσάκις δὲ εὑρίσκομαι εἰς Ὀδησσόν, τυγχάνω ἀμερίστως τῶν φιλοξένων καὶ πατριωτικωτάτων αὐτῶν περιποιήσεων.

Ἀποκλεισθεὶς καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς χολέρας καὶ πληροφορηθεὶς παρὰ τοῦ φίλου κ. Κοντογεώργη, ἐμπόρου ἐξ Ἁγίου Γεωργίου, ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ φύγωμεν ἐκεῖθεν διὰ μέσου Ρουμανίας, ἄνευ καθάρσεων καὶ δι' ἁπλῆς ἰατρικῆς ἐπισκέψεως, ἀπῆλθομεν τὴν ἐπιοῦσαν σιδηροδρομικῶς καὶ ἐν συντροφίᾳ εἰς Ρένιον, ἐκεῖθεν δὲ διὰ τοῦ Δουνάβεως εἰς Γαλάζιον καὶ διὰ τῆς Κωνσταντᾶς διὰ τοῦ ἰταλικοῦ μὲ ὡραιότατον ταξείδιον ἤλθομεν εἰς Πειραιᾶ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ πῶς, ἐσπέρας τινὰ παρεσύρθην εἴς τινα ὅμιλον πνευματιστῶν.

Ἐθεώρουν πάντοτε τὴν τάξιν τῶν προσώπων αὐτῶν ὡς προσβεβλημένην διανοητικῶς καὶ ἀπεῖχον μετὰ προφυλάξεως τούτων, καθόσον ὁ πνευματισμός, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἐξασκεῖ μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ὁπωσδήποτε εὐαισθήτων ἀνθρώπων.

Παροτρυνθεὶς ἐκ περιεργείας καὶ ἴσως ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα, διότι εἷς τῶν κυρίων αὐτῶν διϊσχυρίζετο, ὅτι ἐφοβούμην νὰ παρευρεθῶ εἰς τὰς διαλέξεις των, ἐδέχθην ἐσπέρα τι τὴν πρότασιν παλαιοῦ τινος συμμαθητοῦ μου καὶ ὁδηγούμενος παρ' αὐτοῦ μετέβημεν εἰς τὸ βάθος μιᾶς αὐλῆς, ἔνθα ὑπῆρχε ἀπομεμονωμένον μεσαῖον πάτωμα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγίνοντο αἱ συνεδριάσεις τῶν ψυχικῶν αὐτῶν μαθημάτων.

Εὑρίσκοντο ἐκεῖ ἤδη ἓξ ἄτομα προκεχωρημένης ἡλικίας, σοβαρᾶς δὲ καὶ ψυχρᾶς φυσιογνωμίας μὲ ὅρος μεμετρημένον ὅπως τοὺς ἐφαντάζόμην, δηλαδὴ μεγαλοπρεπεῖς καὶ ὀλίγον σχολαστικούς.

Μὲ ἐδέχθησαν μόλον τοῦτο εὐγενῶς, διότι εἶχον ὡς ὁδηγὸν τὸν φίλον μου Ροδόλφον Στίμμερ, ἕνα τῶν κυριαρχούντων τοῦ συλλόγου.

Δὲν ἀνέμενον ἢ ἡμᾶς καὶ ἄνευ ἄλλου προοιμίου, οἱ κύριοι ἔλαβον θέσεις γύρωθεν τῆς τραπέζης, διότι ἐπρόκειτο νὰ μὲ πείσουν δι' αὐτῆς κατὰ πρῶτον.

Βαθεῖα σιωπὴ ἐπεκράτει εἰς τὴν αἴθουσαν· ἀνέμενον διάγωνιωδῶς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν φαινομένων τῆς κινουμένης, ὡς λέγεται τραπέζης, ἥτις εἶναι, ὡς φαίνεται, ἡ παιδιὰ τῆς τέχνης, ἐπιτυγχάνουσα πολὺ εὐκόλως· ἀρκεῖ ὀλίγων λεπτῶν προσηλώσεως καὶ ὑπομονῆς διὰ τοῦτο. Πρὸς μεγάλην ἀπορίαν τῶν φιλοξενούντων με, οὐδὲν παρήχθη εἰς διάστημα ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας καὶ ἠδημόνουν· προσέτρεξαν δὲ τότε εἰς τὰ μεγάλα λεγόμενα μέσα καὶ ἡ φωνὴ τοῦ σοβαροῦ Στίμμερ ἀνυψώθη διὰ τὴν ἐπίκλησιν, ἀλλ' ὅ,τι τύπους καὶ ἂν μετεχειρίσθησαν, ἡ τράπεζα ἔμενεν ἀκίνητος.

Ἦτο δυσάρεστον τοῦτο.

Ἓν δὲ ἐκ τῶν ἀξιοπρεπεστέρων προσώπων ἠγέρθη τότε καὶ μὲ ἀγανάκτησιν εἶπε:

— Δὲν ἐννοῶ τίποτε.

— Παράξενον, ἐπιλέγει ὁ Στίμμερ.

— Εἶναι πρώτη φορά, ὅπου τοιαύτη ἀτυχία μᾶς συμβαίνει, ὑπέλαβεν ὁ ἄλλος.

— Καὶ ἀκριβῶς, καθ' ἣν στιγμὴν ὅπου ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἀποδείξωμεν γεγονότα, ὅπως πείσωμεν τὸν κύριον καὶ προσηλυτισθῇ.

Δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὸ μειδίαμά μου καὶ ἐσκέφθην:

— Ἐὰν τοιουτοτρόπως ἐλπίζουν οὗτοι νὰ μὲ καταπείσουν!

Ὁ Στίμμερ, συνήθως τόσον ἀπαθὴς καὶ ψύχραιμος, ἔχανεν ὑπομονήν.

— Ἀ! αὐτὸ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια! εἶπεν.

— Ἂς δοκιμάσωμεν ἄλλο τι, ἐπρότεινε παχύσαρκός τις κύριος, ὅστις δὲν ἐφαίνετο ζῶν ἀποκλειστικῶς ἐξ ὕδατος καὶ πνευματισμοῦ.

— Ἔστω, ὑπέλαβεν ὁ Στίμμερ.

Τότε ἡ μύησίς μου ὑπῆρξεν ἐντελής.

Παρευρέθην εἰς τὸν μαγνητισμὸν ἑνὸς ἀσθενοῦς νέου, ὅστις δὲν ἤργησεν νὰ περιέλθῃ εἰς βαθὺν ὕπνον, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀποσπάσουν ἢ ἀσυναρτήτους φράσεις, τῶν «πνευμάτων» αὐτῶν ἀρνουμένων νὰ ὁμιλήσωσι διὰ τοῦ στόματός του.

Κατόπιν ἐδοκίμασαν τὸ ἀβάκιον, εἶτα τὴν πλάστιγγα τῶν ἐπιστολῶν, κατόπιν τὸ ἀλφάβητον καὶ μετὰ ταῦτα ἐπανέλαβον τὸ τραπεζάκι, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτυχίας καὶ τότε, οὔτε ἀπὸ τῶν μέν, οὔτε ἀπὸ τῶν δέ.

Ἐνδομύχως ἠγαλλίουν καὶ ὁ ὑλισμός μου ἠσθάνετο ἔτι μᾶλλον εὐχαριστημένος. Ἤρχισα δὲ νὰ περιπαίζω τοὺς κυρίους αὐτούς· τὸ ἐπίθετον δὲ «γελωτοποιοὶ» ὅπερ τοῖς ἀπηύθυνα, τοὺς ἔκαμε νὰ ἀνατιναχθοῦν ἀπὸ θυμὸν καὶ ἀγανάκτησιν· κατόπιν δὲ μὴ θέλων τίποτε νὰ ἀκούσω ἐκ τῶν ἐξηγήσεών των, ἔλαβον τὸν πῖλόν μου καὶ ἀπεμακρύνθην ὀλίγον πειραγμένος.

Ὁ πνευματισμὸς ἦτο λοιπὸν ὅ,τι ἐφανταζόμην. Χυδαιοτάτη ἀγυρτία! Ἠσθανόμην δὲ εὐχαριστησιν ἀνάμικτον μὲ ὀλίγην ὑπερηφάνειαν.

Εἶχον μαντεύσει καλῶς καὶ τοῦτο μὲ ἤρκει.

Ποιητὴς εἰς τὰς ὥρας μου, εἶχον λάβει ὡς συνήθειαν, νὰ γράφω ἐμμέτρως εἰς λευκωμά τι χρησιμοποιούμενον δι' αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, διὰ τὰς ἐντυπώσεις τῆς ὥρας.

Ἐπιστρέψας ὅθεν εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἐκά-

θησα εἰς τὸ γραφεῖόν μου καὶ εἰς ὀκτάστιχον, ὅπερ δὲν εἶχεν ἀποτύχει τῆς τελειότητός του, ἐμαστίγουν τοὺς γελοίους αὐτοὺς θαυματοποιούς, τοὺς ὁποίους ὀνομάζουν πνευματιστάς. Ὡς συμπέρασμα, ἠρνούμην τὸ δυνατὸν τῶν ὑποτιθεμένων πειραμάτων των.

Εὐχαριστημένος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ μου, ἔκλεισα τὸ λεύκωμά μου καὶ κατεκλίθην, ὑποσχόμενος ἐμαυτῷ νὰ μὴν ἀποπλανηθῶ πλέον εἰς ὅμιλον πνευματιστῶν.

Συνήθως μόλις τεθῶ ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμά μου, κοιμῶμαι ἀμέσως καὶ ἐξυπνῶ τὴν πρωΐαν, ὅταν ὁ ἥλιος εἰσέρχεται ἀκτινοβολῶν εἰς τὸ δωμάτιόν μου: Τὴν ἑσπέραν ὅμως ἐκείνην, ἐστρεφόμην εἰκοσάκις ἐπὶ τῆς κλίνης μου, μὴ δυνάμενος νὰ ἀποκοιμηθῶ· ἠσθανόμην τὸν ἑαυτόν μου τεταραγμένον καὶ ἐζήτουν ματαίως τὴν αἰτίαν.

Ὅπως πάντοτε, εἶχον τηρήσει τοὺς κάλλιον στοιχειώδεις κανόνας της ἐγκρατείας, δὲν εἶχον θυμώσῃ μὲ οὐδένα, δὲν εἶχον ὑποστῇ οὐδεμίαν ἐνόχλησιν ἢ ἀνησυχίαν· ἀπέδωσα δὲ τέλος πάντων τὴν ἐπιμένουσαν ταύτην ἀϋπνίαν μου εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ὁμίλου τῶν τρελλῶν, ὡς τοιουτοτρόπως ἀπεκάλουν τοὺς πνευματιστάς.

Περὶ τὴν μίαν πρωϊνὴν ὥραν ἠσθάνθην εἶδος νάρκης νὰ μὲ καταλαμβάνῃ καὶ ἀλόκοτος ζάλη νὰ μὲ κατακυριεύῃ.

Αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης εἰσήρχοντο φωτίζουσαι τὸ δωμάτιον μέχρι τῶν παραπετασμάτων τῆς κλίνης μου.

Ἀνὰ τὸ λεπτὸν δὲ δίκτυον τῶν φλεβαρίδων τῶν ἡμιανοίκτων ὀφθαλμῶν μου παρετήρησα σχεδὸν κατὰ γῆς, χνοώδη τινὰ λευκώδη ἀτμὸν ὅστις βαθμηδὸν ἀνήρχετο μέχρι τῆς ὀροφῆς.

Τότε εἶδον εὐκρινῶς νὰ ἀναφύεται ἐν προσώπον ὠχρὸν καὶ μεγαλοπρεπές, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε τίποτε τὸ καταπληκτικὸν ἢ φανταστικόν. Ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἀπετυποῦτο ἡ εὐγένεια καὶ ἡ γλυκύτης, οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν ὡραῖοι καὶ ἡ ὄψις του κανονική, τὸ μέτωπόν του δὲ ἐχάνετο ἐντὸς λευκοῦ δέματος, ὁμοιάζοντος σχεδὸν πρὸς τὸ κρήδεμνον, τὸ ὁποῖον φέρουν αἱ καλογραῖαι.

Πρᾶγμα παράξενον! δὲν ἠσθανόμην οὐδὲν αἴσθημα φόβου ἢ ἀμηχανίαν· τοὐναντίον, μὲ τὸ στῆθος πρὸς τὰ ἐμπρός, τὸ ἠκολούθουν προσεκτικῶς μέχρι τῶν ἐλαχίστων του κινήσεων, κατοπτεύων τὴν στάσιν του, καὶ ζητῶν νὰ ἐννοήσω τὸ μυστήριον τῆς ἀνωμάλου αὐτῆς ἐμφανίσεως. Ἔκαμε ὀλίγα βήματα εἰς τὸ δωμάτιόν μου, μετὰ τοῦτο ἔστη ἐνώπιον τοῦ γραφείου μου, καὶ ἔσκυψεν ἐπὶ τῶν τετραδίων μου, ἄτινα καὶ ἀπεφύλλιζεν. Ὅταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν σελίδα, ὅπου εἶχα γράψει προγενεστέρως τὰς ἐντυπώσεις μου περὶ τοῦ πνευματισμοῦ, ἔστη καὶ ἤρξατο νὰ περιεργάζεται ἀπὸ τὴν μίαν ἄκρην εἰς τὴν ἄλλην. Φθάσαν τὸ φάντασμα εἰς τὴν σελίδα, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχον μερικὰς ὥρας πρὶν γράψῃ τὰς κρίσεις μου περὶ τοῦ πνευματισμοῦ, ἐστάθη καὶ ἀνέγνωσε μετὰ προσοχῆς μεγάλης, κατόπιν δὲ ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσίν του, ἔσχισε τὴν σελίδα ταύτην καὶ τὴν ἐπέταξεν ἐπὶ τοῦ πατώματος εἰς τεμάχια.

Νὰ περιγράψω τὴν ἔκπληξίν μου ταύτην εἶναι ἀδύνατον· δὲν εἶχον δὲ ἀκόμη συνέλθη ἐκ τῆς ἐκπλήξεως μου, ὁπόταν τὸ φάντασμα, ἤδη ὄρθιον ἔμπροσθεν μου, μὲ παρετήρει πρὸς στιγμὴν μετὰ οἴκτου καὶ κατόπιν ὑψώνων ἕνα του βραχίονα, μὲ χειρονομίαν ὅλην χάριτος καὶ μεγαλοπρεπείας, ἐπέρασεν ἐπὶ τοῦ μετώπου μου τὴν λεπτὴν καὶ λευκὴν χεῖρα του, τὴν ὡραιοτέραν, ὅπου εἶδον ποτέ! Ἔπεσα δὲ τότε ἐπὶ τοῦ προσκεφάλου μου καὶ ἀπεκοιμήθην βαθέως.

Ὅταν ἐξύπνησα, τὴν ἑπομένην, ἦτο ἡμέρα ἀρκετὰ προχωρημένη· ἤκουσα δὲ νὰ ἀνέρχηται μέχρις ἐμοῦ ὁ μονότονος θόρυβος τῆς ὁδοῦ καὶ ἔτριψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἔτι ναρκωμένος ἐντελῶς, ὅτε παρετήρησα τὸ ὡρολόγιόν μου, ὅπερ ἐσημείου τὴν δευτέραν μ. μ. ὥραν.

Δὲν ἠννόουν τίποτε.

Πῶς! ἐκοιμώμην μέχρι τῶν δύο μετὰ μεσημβρίαν, χωρὶς νὰ ἐξυπνήσω; ἦτο παράλογον!

Αἴφνης ἡ ἀνάμνησις τῶν συμβάντων τῆς νυκτὸς παρουσιάσθη εἰς τὴν μνήμην μου καὶ ἀνυψώσας τοὺς ὤμους, ἤμην ἐξηγριωμένος ἐναντίον μου....Εἶναι δυνατόν, ἔλεγον, ἀπορῶν, νὰ ὠνειρεύθην τόσον βλακωδῶς;

Ἠγέρθην ἀμέσως, αἰσχυνόμενος διὰ τὴν ὀκνηρίαν αὐτήν, τὸ δὲ πρῶτον ἀντικείμενον ὅπερ ἀντίκρυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἦτο τὸ λεύκωμα τῶν ποιημάτων μου, τὸ ὁποῖον ἤνοιξα μηχανικῶς καὶ ἐφυλλομέτρησα· πλήν, διὰ μιᾶς ὠχρίασα, πάρα πολὺ μάλιστα, διότι μία σελὶς ἔλειπεν....ἡ σελίς, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον γράψει τὸν ὑλιστικόν στοῖχον μου· μόνον δὲ τὸ μέρος τοῦτο εἶχεν ἐξαφανισθῆ....

Εἶχον παγώσει, ὠχριάσει καὶ ἔστην οὕτως ἐπὶ πολὺ σκεπτόμενος καὶ ταλαντευόμενος μεταξὺ σκότους καὶ φωτός, ψεύδους καὶ πραγματικότητος.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι φῶς, ἀλήθεια, εἶπον καὶ ἐνδυθεὶς ἐν τῷ ἅμα μετέβην νὰ διηγηθῶ τοῦτο εἰς τὸν φίλον μου καὶ τῷ ζητήσω συγνώμην.

— Βλέπεις, μοὶ λέγει, οὐδέποτε νὰ ἐκφράζεσαι, πολὺ δὲ περισσότερον νὰ εἰρωνεύεσαι, πρὶν βεβαιωθῆς.

Τώρα, ὅπως εἰς τὸν καιρὸν τῆς πρώτης μου νεότητός, ὅπως καὶ πρὸ δέκα ἐτῶν, πιστεύω ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ φαντάσματα καὶ εἰς τὰς ἐμφανίσεις.

(Μετάφρασις)

Ἀντιγόνη Π...

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Εἰς τὸ κακουργοδικεῖον:

Ὁ δικαστής. Λοιπόν, κατηγορούμενε, δὲν ὁμολογεῖς τὴν ἐνοχήν σου;

Ὁ κατηγορούμενος. Διόλου, κύριε δικαστά. Ὕστερον ἀπὸ τοιαύτην λαμπρὰν ὑπεράσπισιν τοῦ δικηγόρου μου, ἐπείσθην περὶ τῆς ἀθωότητός μου.

— Ἀπὸ μίαν ὁμιλίαν ἑνὸς νέου Δημάρχου.

— Σᾶς εὐχαριστῶ παιδιά μου, εἶμαι καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἐργατικὴν τάξιν καὶ ἔγεινη μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅπως καὶ σεῖς μεγάλος καὶ θὰ σᾶς δείξω ποῖος εἶμαι...

— Λοιπόν, παίζετε βιολίον, Κυρία;

— Μάλιστα, Κύριε, παίζω βιολίον.

— Καὶ ὁ υἱός σας;

— Ἄ, αὐτὸς παίζει μανδολῖνον!

— Καὶ ἡ κόρη σας;

— Ἄ, ἡ δεσποινὶς κόρη μου; καταγίνεται εἰς τὸ πιάνο!

— Ἔτσι; καὶ ὁ κύριος σύζυγός σας;

— Ἄ, ὁ κύριος σύζυγός μου; ἄ, αὐτὸς παίζει... χαρτιά!

— Εὖγε! ὅλοι καλῶς παίζετε!

Ἡ πρώτη Σεπτεμβρίου.

— Μὰ φίλε μου, ἐμβῆκες εἰς τὸ σπῆτί μου καὶ δὲν μοῦ δίδεις οὔτε τὸ πρῶτον ἐνοίκιον; εἶναι φοβερόν! ἀπελπισία!

— Πράγματι, φίλε μου, αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἶμαι ἀπηλπισμένος διότι ἀκριβῶς καὶ ὁ ἄλλος οἰκοκύρης μοῦ ἐζήτει τὰ δικά του.

— Τί, λές, ἀδελφέ, χρεωστεῖς καὶ εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἀκόμη;

— Ἄμ, πῶς θέλεις τάχα νὰ εἶμαι ἀπηλπισμένος μόνον διὰ τὰ δικά σου;

— Αἴ, ἠρραβωνίσθης, ἔμαθα, Κώστα;

— Ναί, πῶς καὶ σὺ τὸ ἔμαθες;

— Ἄμ' πῶς, δὲν ξεύρεις, ὅτι αὐτὰ οἱ γυναῖκες ἀμέσως τὰ διαδίδουν; Ἔπειτα, διατί σὲ λείπει τοῦτο;

— Δὲν καταλαμβάνεις, ὅτι μόνον ἕως ἐδῶ θὰ περιορισθῶ καὶ ὄχι καὶ εἰς γάμον;

— Μά, κουτέ, ἀκριβῶς δι' αὐτὸ τὸ διαδίδουν καὶ αἱ γυναῖκες, διὰ νὰ σὲ δέσουν.

Εἰς τὰ λουτρά:

Κάποιος εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιον ἑνός, ἐξερχομένου διὰ λουτρόν.

— Τί θέλεις ἐδῶ; ποῖος εἶσαι;

— Μὲ ἔστειλαν ἀπὸ τὸ λουτρόν, νὰ ἴδω ἂν θὰ κάμετε σήμερον λουτρόν, διὰ νὰ ἑτοιμάσουν...

— Βέβαια, βέβαι ἔρχομαι, νὰ πάρε αὐτὸ τὸ μικρὸν δέμα καὶ τὴν βαλιζίτσα.

Καλὸς λωποδήτης!

Μεταξὺ δύο φίλων ἐγγάμου καὶ ἀγάμου:

Ὁ πρῶτος. Καὶ διατὶ δὲν νυμφεύεσαι τέλος καὶ σύ;

Ὁ δεύτερος. Διὰ νὰ μὲ ἀγαποῦν περισσότεραι γυναῖκες.

— Μὰ ψυχίνα μου θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ ἐργασθῶ;

— Νιά, μάου, χί, χί, ἰψῶ, ἰψῶ!

Ἐν Ἀθήναις ἡ ζέστη ἀφόρητος.

Εἰς τοῦ Ζαβορίτου.

— Λοιπόν, γλήγορα, τί παγωτὰ ἔχετε garçon;

— Ἔχει κρέμα, ροδάκινο, πραλινέ, καοσάτα, μαρλάτα, μούς-φιστὶκ καὶ . . .

— Καὶ καί . . ,

— Ζέστ-φρὶκ . . .

— Τί εἶναι πάλιν αὐτὸ τὸ ζέστ-φρὶκ, νέον παγωτὸν εἶναι;

— Ὄχι, Κυρία, κάμνει ζέστη φρίκη, εἶπα.

Εἰς τὸν περίπατον μεταξὺ δύο νεανίδων:

— Πόσον μοῦ ἀρέσουν οἱ νέοι ἄνδρες ἔλεγεν ἡ μία. Εἶναι σοβαροὶ καὶ μελαγχολικοί, ὁμιλοῦν δὲ μετὰ στόμφου!

— Καὶ μένα πόσον μοῦ ἀρέσουν οἱ γέροντες, δὲν ἔχεις ἰδέαν, ὑπέλαβεν ἡ ἑτέρα. Διότι πάντοτε ἀστεῖα λέγουν, εἶναι δὲ διαρκῶς γελαστοὶ καὶ παιδιαρίζουν!

— Πόσων ἐτῶν κάμεις τὸν Ἀνδρέα, Ἐλεονόρα;

— Μὰ ἕως 16 ἐτῶν. Καὶ σὺ Παυλίτσα, πόσων ἐτῶν κάμνεις τὸν Πιπῆ;

— Μὰ ἕως 14 ἐτῶν!

— Τί μικρὰ ὅπου φαίνονται καὶ τὰ δύο! Καὶ ἂς ἦσαν 26 καὶ 24 ἐτῶν.

Ἡ συμπάθεια χαρίζει ἔτη!

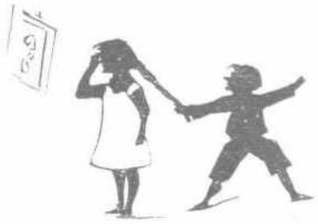

Ἡ Ἀθανασία κλαίει, διότι ἡ μαμμά της δὲν τὴν προσέλαβεν ἐξελθοῦσα καὶ ὁ μικρὸς Νῖκος παρηγορῶν αὐτὴν:

— Ἔλα, ἔλα, Ἀθανασία, μὴ κλαῖς, νὰ πᾶμε εἰς τὸ ντουλάπι νὰ φᾶμε τὰ γλυκὰ, νὰ σοῦ περάσῃ. Ἔλα, πᾶμε γλήγορα.

— Μὰ θὰ μαλώσῃ ἡ μαμμά.

— Ἐννοιά σου, θὰ τῆς εἰπῶ πῶς ἔκλαιγες.

Δύο φίλοι συναντῶνται ἐν μέσῃ ὁδῷ.

— Ποῦ πηγαίνεις, Γιάννη;

— Νά, ἔτσι, ὅπου τὸ βγάλλει. Καὶ σύ; ποῦ τό ἔβαλλες;

— Νά,στὸ βρόντο πηγαίνω.

— Αἴ, καλὴ ἐτιτυχία, ἀντίο.

— Στὸ καλό, καλὸ βράδυ!

Καὶ πάλιν εἰς τὸ δικαστήριον

Εἷς μάρτυς. Κύριε πρόεδρε,ὁ κατηγορούμενος μοῦ κάνει τὸ μάτι.

Ὁ δικαστής (ἐγειρόμενος μετὰ θυμοῦ). Ξέρεις τί σοῦ κάμνω ἐσένα; Τί κάνεις σημεῖα, νομίζεις,ὅτι μὲ αὐτὸ θὰ εἴπῃ ψεύματα ὁ μάρτυς διὰ χατῆρι σου;

Ὁ κατηγορούμενος. Ὄχι, κύριε δικαστά, τοῦ ἐζήτησα τσιγάρο.

Ὁ δικαστής. Ἄ, ἔτσι; λοιπὸν τὰ ἔχετε ψημμένα;

Ὁ μάρτυς (ἐξάγων σιγάρον). Νὰ τοῦ τὸ δώσω, κύριε πρόεδρε;

Τὸ κοινόν. Γέλωτες...

Ὁ φαλακρός, ὁ τραπεζίτης καὶ ὁ χάρος.

Ὁ φαλακρός. Ποτέ μου δὲν εἶδα καλὴ μέρα. Αἰωνίως βάσανα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ νὰ μὲ εἰρωνεύονται ὅλοι διὰ τὴν φαλάκραν μου. Μὰ προτιμώτερος ὁ θάνατος.

Ὁ τραπεζίτης. Αἰωνίως φασαρίες εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον.Δὲν ἀρκεῖ ὅπου μοῦ τρώγουν ὅλοι τὰ χρήματά μου, ἀλλὰ σὲ βάζουν καὶ εἰς τὴν φυλακήν. Μὰ προτιμώτερος ὁ θάνατος.

Ὁ χάρος (σημειῶν εἰς τὸ βιβλίον του).Δύο πελάται ἐπικαλοῦνται τὸν θάνατον, λοιπὸν δίδω βασανιστήρια διὰ νὰ φύγῃ ἡ ζωή!

Η ΦΟΒΕΡΑ ΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

Ἡ ἄνωθι εἰκὼν μας παριστᾷ τὴν περιβόητον λῃστάρχον Βασιλικήν, ἥτις κατετρόμαξεν ὅλην τὴν Εὐρυτανίαν καὶ αὐτὴν τὴν Φθιώτιδα καὶ ἐκρύπτετο ἐπιτηδίως διαφεύγουσα τὴν καταδίωξιν τῆς δικαιοσύνης. Ἐδηλητηρίασε τὸν πατέρα της, ἐφόνευσε τὸ τέκνον της, ἐκ κλεψιγαμίας προερχόμενον μετά τινος λῃστοῦ καὶ διέπραξε πολλὰς ἄλλας κλοπὰς καὶ ζωοκλοπὰς ὡς καὶ ἀποπείρας φόνων. Ἐν τέλει δὲ συνελήφθη ὡς ὑπηρέτρια διατελοῦσα ἐσχάτως ἐνΔομοκῷ καὶ ἤδη εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ νόμου. Εἶναι δὲ ἡλικίας μόλις 22 ἐτῶν.

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΓΑΜΟΙ

Τοῖς συζευχθεῖσιν ἐσχάτως ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἐν Καίρῳ Θεμιστ. Ἀβραμίδη καὶ Ἀγλαΐᾳ Βετλᾷ εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας ζωὴν πολυχρόνιον μὲ ὑγείαν, εὐτυχίαν καὶ ἀγάπην.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἡ προσευχὴ εἶναι αἴτησις πράγματός τινος

Ὅπου προσευχὴ ὑπάρχει ἐκεῖ καὶ ἐπιθυμία.

Ἡ ἐπιθυμία εἶναι ἀνάγκη τοῦ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς.

Τῶν ἐπιθυμιῶν μας τὴν ἐπίτευξιν ἀδιακρίτως ζητοῦμεν παρὰ τοῦ θείου.

Τὸ θεῖον σπανίως εἰσακούει τοιούτων ἐπιθυμιῶν προσευχάς.

Τουναντίον ὁ πόνος καὶ ἡ θεραπεία τῆς ψυχικῆς ταραχῆς διὰ τῆς προσευχῆς μόνον ἐπιτυγχάνονται.

Ὁ Θεὸς δὲν εἰσακούει τῶν κοσμικῶν ἀπολαύσεών μας τὴν προσευχήν.

Τουναντίον ὁπόταν ζητοῦμεν γαλήνην ψυχῆς, καθαριότητα καρδίας, μέλλον ἥρεμον, ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν, εἰσακουόμεθα.

Μακάριος ὁ προσευχόμενος ὑπὲρ τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐτυχίας τῆς ψυχῆς του.

Οἱ προσευχόμενοι ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ σώματος, ματαιοπονοῦσιν ὁλοτελῶς καὶ σκοτίζεται ὁ νοῦς των.

Τὸ θεῖον ἐξευμενίζεται ὁπόταν περιφρονοῦντες τὰ κοσμικά, ἀνατρέχομεν εἰς αὐτό.

Ροῦς.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Ἡ ἄμεσος ἐπικουρία.

Πολλὰς συμβουλὰς μέχρι τοῦδε διετυπώσαμεν ἐνταῦθα, καὶ ἴσως ὀλίγοι ἐφήρμωσαν ταύτας, οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως τόσον, ὅτι αἱ συμβουλαί μας αὗται δὲν θὰ τοῖς ὠφελήσωσιν, ὅσον ἐξ ἀμελείας, ὀλιγωρίας καὶ ὀκνηρίας περὶ τὴν περίθαλψιν τοῦ σώματος, ὡς συνήθως συμβαίνει καὶ καταντῶσι τότε καταφεύγοντες πολὺ φεῦ! ἀργὰ εἰς τὴν ἐπικουρίαν τοῦ ἰατροῦ.

Ἤδη ἀντὶ πρακτικῆς συ βουλῆς θὰ διατυπώσωμεν ἠθικὴν συμβουλὴν καὶ ἴσως αὕτη ὠφελήσῃ σήμερον περισσότερον πάσης ἄλλης.

Λοιπὸν ἡ συμβουλή, ἣν σήμερον δίδομεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας εἶναι νὰ μὴ παραμελῶσιν οἱανδήποτε ἰδίως ὀργανικὴν πάθησιν τοῦ σώματός των, καθ' ὅσον ἡ μικροτέρα ἀμέλεια δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀνεπανόρθωτον συμφοράν. Ὅταν δὲ τοῖς παρουσιάζηται ἡ κατάλληλος εὐκαιρία πρὸς θεραπείαν ἢ καὶ τὸ κατάλληλον ἀντιφάρμακον, δέον ἀμέσως νὰ ἐπωφελῶνται αὐτῶν καὶ νὰ μὴ ἀναβάλωσι τὴν περίστασιν.

Ἐ ἰατρός σας

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

22. Αἴνιγμα.

Τῶν μιεκρῶν τοῦ λόγου ἓν
χάνον τρὶς τὴν κεφαλὴν
εἰς ἑκάστην του μορφὴν
μένει, μὴ μεταβληθὲν
ὅ,τι ἦτο 'στὴν ἀρχήν.

23. Γρῖφος

Τὸ 1 τιμῶ Παῖ Ν ἢ ΑΕΣ
χῆνες θεαῖς χαίρων—ε

24. Ἐρώτησις.

Πῶς ὀνομάζεται ὁ ζητῶν πάντοτε νὰ δίδωμεν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ λαμβάνωμεν ;

Κάϊρον ΠΕΛς

25. Αἴνιγμα.

Ἓν φωνῆεν, εἷς πλανήτης
καὶ ἀντωνυμία μαζὺ
Κάμνουν τοῦ Θεοῦ τὸν φίλον
στὸν Παράδεισον ποὺ ζῆ.

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

3ου ΤΕΥΧΟΥΣ

14 Ὠδὴ Σὸς = Ὀδησσός.—15 Ἡ εὐγένεια δὲν ἀποκτᾶται.—16 Ἀρχαῖος Ναός.—16 Ἀκαδημαϊκοὶ Πολῖται.

Γ. Ἐλαφρόπουλος ἐκ Καίρου (5 τοῦ 3ου τεύχους) 4 τοῦ 4ου τεύχους.—Κούλα Κ. ἐξ Ἀθηνῶν 3.—Ἑλένη Στεφανάκου ἐκ Πειραιῶς 2.—Νῖκος Ἀναργύρου ἐκ Σύρου 4.—Ἀθ. Λάμπρος ἐκ Σμύρνης 2.—Ἐλπὶς θρηνοῦσα ἐξ Ἀθηνῶν 4.—Μαῦρος Κύκνος ἐξ Ἀθηνῶν 4.—Στεφ. Δημητρίου ἐξ Ὀδησσοῦ 2.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Π. Π. Δ α μ α ν χ ο ύ ρ. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Δεχόμεθα μὲ μικρὰν διαφοράν. Γράφομεν. —Χ. Β Ἀ ρ γ ο σ τ ό λ ι ο ν. Ἔχει καλῶς, ἤδη θὰ σᾶς διευθύνομεν τὰ φυλλάδια αὐτόθι —Γ. Ε. Κ ά ϊ ρ ο ν. Λύσεις ἐλήφθησαν. Ἔχει καλῶς.—Γ. Π. M o r e h i. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη καὶ ἠπορήσαμεν διὰ γραφόμενά σας πολύ. Ἀπηντήσαμεν.—Δ. Β. C h a l o n s. Εἰς ἀπάντησιν σᾶς ἐνεγράψαμεν. Ἀναμένεμεν νεωτέραν σας.—Ε. Φ. Α. Ρ ά μ λ ι Δελτάριον ἐλήφθη καὶ σᾶς ἐστείλαμεν ζητούμενα φυλλάδια. Ἀδελφόν σας δὲν εἴδομεν εἰσέτι.—Ν. Π. Κ ά ϊ ρ ο ν. Ἐπιστολὴ ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ἀπηντήσαμεν καὶ τόμον ἐστείλαμεν. — Γ. Π Ἀ λ ε ξ ά ν δ ρ ε ι α ν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Πρόσωπον εὑρέθη. Σᾶς ἐγράψαμεν.—Ε. Α. Λ α μ ί α ν. Δελτάριον καὶ συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. - Κ. Δ. Π ό ρ τ-Σ α ἰ τ. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ἔχει καλῶς.—Κ. Δ. Ὀ δ η σ σ ό ν. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν.—Ν. Γ. Κ ά ϊ ρ ο ν. Τόμον σᾶς ἀπεστείλαμεν καὶ ἐγράψαμεν.—E m. L. M i n e t - e l - G a m h. Ἐκ νέου φυλλάδια σᾶς ἐστείλαμεν αὐτόθι.—Ι. Τ. Σ α μ ψ ο ύν τ α. Φυλλάδια σᾶς στέλλονται ἐκ νέου καὶ ἡσυχεῖτε.—Κ. Δ. Π ὸ ρ τ - Σ α ἰ τ. Ἔχει καλῶς. Ἐφημερίδα ἐστρωματήσαμεν. — Π. Ο. Π ά τ ρ α ς. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—Κ. Μ. Π ύ ρ γ ο ν. Συνδρομὴ ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν.—Ι. Κ. Τ ρ ί κ κ α λ α. Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ φυλλάδια σᾶς ἀπεστάλησαν καὶ τῆς «Φύσεως» καὶ τοῦ «Πανοράματος».—Α. Γ. Ὀ δ η σ σ ό ν. Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ εἰς «Πανόραμα» καὶ ἀπεστείλαμεν ὅλην τὴν σειρὰν τῶν φυλλαδίων.

Παρακαλοῦνται πάντες οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομάς των, ὡς καὶ οἱ κατὰ τόπους ἀνταποκριταί μας, ὅπως, εὐαρεστούμενοι, ἀποστείλωσιν ἡμῖν τὸ ταχύτερον ταύτας, πρὸς τακτοποίησιν πάσης ὀφειλῆς των.

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Εἰκονογραφημένη Ἐπιθεώρησις
Ἐκδίδεται κατὰ μῆνα

Τὸ καλλιτεχνικώτερον καὶ Πρωτοτυπώτερον ὅλων τῶν εἰκονογραφημένων τῆς Ἀνατολῆς.

Δημοσιεύονται πόλεις, τοπεῖα, ἐξέχοντα πρόσωπα, ἐξοχαί, γεγονότα, σκηναὶ κτλ. κατὰ προτίμησιν ἑλληνικῆς φύσεως.

Ἐκδόται **Ἀδελφοὶ Πρίντεζη**

Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ δρ **10**
» Ἐξωτερικοῦ φρ. **10**

Ὁ ἀποστέλλων τὴν συνδρομὴν, ἐγγράφεται καὶ λαμβάνει ἅπαντα τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦδε φυλλάδια καὶ τεύχη.

Διεύθυνσις: Εἰς Ἀθήνας
Ὁδὸς Σωκρατάτους ἀριθ. 2

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ
ΚΑΙ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΣΥΦΙΛΙΔΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Ὁδὸς Κλεισόβης.

Διευθυντὴς καὶ χειρουργῶν ἰατρὸς
ΑΓΓΕΛ. ΜΩΡΕΤΤΗΣ

Εἰδικὸς μαιευτήρ, γυναικολόγος καὶ συφιλιδολόγος
Ὑφηγητὴς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου

Ὁ κ. Μωρέττης δέχεται καθ' ἑκάστην 8—9 π. μ. καὶ 1—5 μ. μ. τοὺς πάσχοντας ἐκ συφιλιδικῶν καὶ γυναικολογικῶν νοσημάτων, καθὼς ἐπίσης καὶ τοὺς πάσχοντας ὑπὸ ἀνικανότητος, σπερματορροίας, ἀκρατείας οὔρων, αἱμορροΐδων, παθήσεων οὐρήθρας, προστάτου καὶ ἐν γένει πάσης νόσου τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Ἐν τῇ ἰδίᾳ Κλινικῇ γίνονται δεκταὶ καὶ ἐπίτοκοι ὅπως γεννήσωσιν ἐν ὅλως ἰδιαιτέρῳ διαμερίσματι, ὅπου μόνον τῷ Διευθυντῇ καὶ τῇ Μαίᾳ τοῦ καταστήματος ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ